

november 2023

Gymnasirektoren fra
TV-dokumentaren
"Presset ungdom":
Henrik Vestergaard Stokholm

” De unge har ikke selv
bestemt, at de skulle
fødes ind i en verden
med Tech-industri,
SoMe og karakterræs.

SUF

MAGASINET

TEMA

MÅLING OG EFFEKT

30

SUF Nörd
Sansehavens lyde og dufte
skaber øget trivsel

Redaktion: Michael Hansen (ansvarshavende), Peter Borberg, Thorsten Asbjørn og Margrethe Langer.

Kontakt redaktionen: mla@suf.dk · **Tekst:** Peter Borberg, mag.art. & journalist (DJ), Thorsten Asbjørn, journalist (DJ).

Foto: Emil Ryge Christoffersen m.fl. · **Layout:** Kreativ Grafisk.

Oplag: 2700 · **Forsidefoto:** Stine Heilmann

10 Sociale målinger
savner klare præmisser

12 Vi har tabt effekten af syne

14 Måling og dokumentation er
kuren mod et ensidigt blik på
kroner og øre

18 Dokumentation skal være
meningsskabende for den
pædagogiske praksis

22 Tal kan aldrig stå alene

26 Måling og effekt svinger som et
pendul

28 Hvad kan vi hjælpe dig med?

32 Investorer med langstrakte
effektmaal kaster sig over det
sociale område

36 Den Sociale Bæredygtigheds-
beregner sætter tal på den
sociale indsats

38 Special Minds IT giver kunder
ekstra motivation med beregner

39 TDC bidrager med en kvart
million ved køb af IT-opgave

52 "Det lød lidt hokuspokus"

62 "Vi skal gribe de unge, mens de
endnu har drømme"

6

Bureaukratisering
er hverken sort
eller hvid

40

Den sociale profil

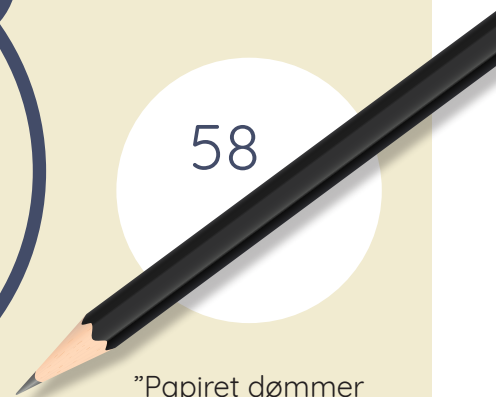
De unge er vores
allesammens
kanarifugl

50

Hjernetræning med
elektroder skaber nye
resultater

58

"Papiret dømmer
mig ikke"

LEDER

Vi har brug for en fælles platform til sociale målinger

Af Michael Hansen, direktør, Den Sociale Udviklingsfond

Måling vinder frem stort set alle steder i vores liv. Fra vores børn starter i dagtilbud, begynder de første målinger på udvikling af sprog, sociale kompetencer osv. Det fortsætter op gennem skole- og uddannelsessystemet. Virksomheder måler som aldrig før. Mængden af data er uendelig.

Der er dem, der er tilhængere af målinger, fordi vi kan validere, om det, vi gør, virker. Og der er dem, der med bekymring anfægter, at alt reduceres til tal og data på en skala.

Når det kommer til det sociale område, springer måling ikke i øjnene. Som det er i dag, er det økonomiske parametre stort set det eneste, der måles på. Er en indsats dyr eller billig? Tallet, der kommer ud, er dog som oftest mangelfuldt, for vi ikke har et system, der formår at sammenligne de indsatser, som vi kaster penge efter.

I dette nummer af SUF Magasinet er temaet 'måling og effekt'. Set med mine øjne er det et område, som kræver opmærksomhed fra alle os, der opererer inden for området. Det er simpelthen ikke godt nok, at vi i dag ikke har fælles systemer, hvor vi kan måle og sammenligne effekter af indsatserne på tværs af tilbud. Alt for meget hviler på mavefornemmelser og subjektive præferencer. Det er uansvarligt over for de mennesker, der kæmper med psykiske og sociale problematikker. De har krav på at blive tilbudt ydelser, hvor der er en rimelig grad af vished for, at ydelserne leverer den ønskede effekt. Men det er også uansvarligt over for de danske skatteydere. Vi har et velfærdssamfund, der er under massivt økonomisk pres, og hvor der hvert eneste år postes milliarder af kroner efter det sociale område. Det sker, uden at vi ordentlig ved, om det, der investeres i, giver den ønskede effekt.

Når du dykker ned i artiklerne på de kommende sider, vil du møde flere af landets eksperter i måling og effekt. Du vil møde aktører, der betegner det sociale område som "det vilde vesten", og som ambitiøst arbejder på at skabe styrket måling.

Ideelt set får Socialstyrelsen skabt en fælles platform – en digital ramme – for målinger og effekt på det sociale område. Os, der opererer inden for det sociale område – kommuner, psykiatri, private tilbud, selvejende aktører osv. – har brug for et fælles sprog og en fælles ramme for, hvordan vi laver målinger og opgør effekt. Den fælles ramme vil betyde, at vi kan kigge på tværs og se, hvad der lykkes rigtig godt, og hvad der har mindre effekt. På den måde kan vi forfølge de indsatser, som er effektfulde. Til gavn for såvel det enkelte menneske som samfundsøkonomien.

Jeg ved godt, at det ikke er nemt. Som flere kilder fremfører, er der en grund til, at socialområdet – særligt det specialiserede – halter, når det kommer til måling og effekttal. Komplexiteten er stor. Vi har at gøre med mennesker, som ofte har flere psykiske diagnoser, kæmper på mange livsfronter og bevæger sig ind og ud af forskellige systemer. På sundhedsområdet er det langt nemmere isoleret at se, om en behandling skaber den ønskede effekt.

Men måling på socialområdet er mulig. I Den Sociale Udviklingsfond har vi gennem de seneste år arbejdet på udvikling af et progressionsmålingsværk "Dig og din udvikling". Det er et værktøj, hvor den enkelte unge er med til at vurdere sin egen udvikling på otte parametre, og hvor vi samtidig indsamler data på tværs af vores afdelinger. For os giver det et indblik i, om vi skaber den ønskede udvikling, og det er brugbart i forhold til vores samarbejdspartnere.

Som du vil erfare i dette nummer, er der flere steder gode initiativer i gang. Jeg håber, at vi inden for en overskuelig fremtid vil have det fælles værktøj, der kan måle og vise sociale effekter på tværs af landets tilbud.

Rigtig god fornøjelse!

” *Vi bliver nødt til at spørge os selv, om det er tiden, som vi vurderer går fra en opgave – når vi for eksempel er beskæftiget med at dokumentere måling og effekt – der i virkeligheden er det største problem.*

Tina Øllgaard Bentzen, lektor og forsker ved Institut for Samfund og Erhverv, Roskilde Universitet

Foto: RUC

Bureaukratisering er hverken sort eller hvid

Arbejdet med måling og effekt skal ikke gøres op i tid, men i oplevelsen af meningsfuldhed, fremfører forsker Tina Øllgaard Bentzen, der advarer mod at fjerne styringsmodeller som den eneste vej til afbureaukratisering. I stedet peger hun på en alternativ løsning

Af Peter Borberg, mag.art. & journalist

Det er næppe for meget sagt, at ordet 'bureaukati' for de flestes vedkommende har en negativ klang. Et ord, der giver associationer i retning af overflødig papir- og dokumentationsarbejde, som stjæler tid fra kerneopgaven – for eksempel de socialfaglige indsatser på udsatteområdet.

Men det er en forkert måde at anskue bureaukati på, påpeger Tina Øllgaard Bentzen, lektor og forsker ved Institut for Samfund og Erhverv, Roskilde Universitet, og forfatter til den prisbelønnede bog *Samskabt styring – nye veje til afbureaukratisering* (2020).

– Vi bliver nødt til at spørge os selv, om det er tiden, som vi vurderer går fra en opgave – når vi for

eksempel er beskæftiget med at dokumentere måling og effekt – der i virkeligheden er det største problem, siger Tina Øllgaard Bentzen og uddyber:

– Man kan sagtens komme ud på en arbejdsplads, hvor en række bureaukratiske processer er en daglig kilde til frustration og demotivation blandt medarbejderne. Men det handler ikke nødvendigvis om minutter, men om manglende oplevelse af meningsfuldhed, fordi medarbejderne har svært ved at se den faglige mening med en bestemt bureaukratisk proces.

Rødt og grønt

Ifølge Tina Øllgaard Bentzen fører det til, at vi ofte overser det, som hun kalder 'det gode bureaukra-

ti'. Fordi det er den negativt ladede forståelse, der kommer til at fylde.

– Noget dokumentation kan spille en vigtig rolle i forhold til videndeling, og der kan det være problematisk bare at fjerne det, siger Tina Øllgaard Bentzen, der i forsøget på at gøre bureaukratisering mere nuanceret arbejder med en bredere farvepalet end den rent sort/hvide.

– Vi skal blive bedre til at tale om, hvornår bureaukratiet bliver rødt – altså dysfunktionelt og støjende – og hvornår det bliver grønt og rent faktisk hjælper os med opgaveløsningen. Og her er det interessant, at hvad én medarbejder kan opleve som et bureaukratisk overgreb på fagligheden, kan en anden opleve som et værdifuldt arbejdsredskab, siger Tina Øllgaard Bentzen og kommer med et eksempel:

– Hvad der giver mening for juristen, giver en anden mening for socialpædagogen, selvom reglen er den samme.

Samskabt styring

Frem for at tale om afbureaukratisering som et spørgsmål om eliminering af regler og målinger slår Tina Øllgaard Bentzen til lyd for en metode, hun kalder samskabt styring.

– I stedet for at kigge på bureaukratisering som noget, der kommer oppefra og bevæger sig ned i organisationen, så skal vi have alle de aktører, som er i berøring med et hvilket som helst styringsredskab, på banen. Simpelt hen fordi oplevelserne kan være vidt forskellige, forklarer Tina Øllgaard

Bentzen og vender tilbage til teorien om det røde og grønne bureaukati.

– Når bureaukratiet begynder at lyse rødt, så er det et tegn på, at der er noget, som ikke fungerer. Men frem for at bede ledelsen eller juristen tage stilling, så skal vi lave samskabt styring, hvor organisationen inddrager så mange af de aktører som muligt, der har aktier ind i den pågældende styringsudfordring, siger Tina Øllgaard Bentzen.

Understøttende tilsyn

Og når der først er skabt samarbejde om en bureaukratisk problemstilling og dens udfordringer, så munder det ifølge forskeren ofte ud i den konklusion, at det ikke er et spørgsmål om at afbureaukratisere en styringsmodel, som fungerer dårligt, ved at fjerne den. Men om i fællesskab at redesigne en model, der fungerer meningsfuldt og motiverende.

– Tilsynsmodeller inden for det offentlige er ofte udskældte og skaber enorme frustrationer, men løsningen er jo ikke, at vi ikke skal have tilsyn. Løsningen er at finde ud, hvad det er for en slags tilsyn, der kan fungere til alles tilfredshed, så de virker understøttende for kerneopgaven og ikke bliver en modsætning til såvel faglighed som tillid til det offentlige, siger Tina Øllgaard Bentzen, der i den sammenhæng ikke ser noget til hinder for, at det offentlige og det private arbejder tættere sammen om udviklingen af meningsfulde styringsmodeller, for eksempel inden for det sociale område.

– Samskabt styring er netop kendetegnet ved, at man ikke er bange for at gå på tværs af grænser mellem sektorer, slutter forskeren.

” *Vi skal blive bedre til at tale om, hvornår bureaukratiet bliver rødt – altså dysfunktionelt og støjende – og hvornår det bliver grønt og rent faktisk hjælper os med opgaveløsningen.*

Tina Øllgaard Bentzen

Foto: RUC

Samskabt styring

Samskabt styring er en ny metode til afbureaukratisering, hvor ledere og medarbejdere både er sammen om at indkredse problemet ved nuværende styringsmodeller og udvikle nye, som opleves meningsfulde og motiverende for alle.

TEMA › MÅLING OG EFFEKT

Sociale målinger savner klare præmisser

I modsætning til områder som sundhed, uddannelse og beskæftigelse er det langt vanskeligere at foretage effektmålinger på udsatteområdet.

– Der mangler en grundig opstilling og beskrivelse af de indikatorer, som der måles på, mener Torben Tranæs, forskningsdirektør og professor ved VIVE samt formand for Ekspertudvalget på Socialområdet

Af Peter Borberg, mag.art. & journalist

” *Der mangler nogle klare præmisser for at måle på socialområdet. De konkrete svar på, hvad det er, vi i grunden gerne vil opnå for de her borgere, er diffust, og dialogen og udviklingsarbejdet, som er en forudsætning for at kunne måle på socialområdet, er generelt blevet underunderprioriteret.*

Torben Tranæs, forskningsdirektør og professor, VIVE, og formand for Ekspertudvalget på Socialområdet

Foto: VIVE

Det siger Serviceloven:

I Servicelovens formålsparagraf hedder det, at "Formålet med hjælpen efter denne lov er at fremme den enkeltes mulighed for at udvikle sig og for at klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten."

Sociallovgivningen og Servicelovens formålsparagraf taler sit eget tydelige sprog. Borgere i udsatte livspositioner skal sikres "mulighed for at udvikle sig" eller "forbedre livskvaliteten".

Men hvordan gør man regnestykket op, når der måles på effekten af de indsatser, der sættes i værk for at leve op til bekendtgørelserne?

Dét spørgsmål er der god grund til at rejse, pointerer Torben Tranæs, forskningsdirektør og professor, VIVE, og formand for Ekspertudvalget på Socialområdet.

– Der mangler nogle klare præmisser for at måle på socialområdet. De konkrete svar på, hvad det er, vi i grunden gerne vil opnå for de her borgere, er diffust, og dialogen og udviklingsarbejdet, som er en forudsætning for at kunne måle på socialområdet, er generelt blevet underunderprioriteret, siger forskningsdirektøren.

Fempunktsskala for livskvalitet

Ifølge Torben Tranæs er det imidlertid ikke overraskende, at socialområdet tager sig uskarpt ud, når det kommer til måling og effekt.

– I modsætning til sundhed-, beskæftigelses- og uddannelsesområdet er det langt sværere at måle på socialområdet, siger Torben Tranæs og uddyber:

– Hvis man politisk beslutter at sætte dagpengesatsen ned, er det meget nemt efterfølgende at måle på, om flere mennesker kommer i beskæftigelse. Og investeres der flere midler i sundhedsområdet, er det tilsvarende let at måle på, om ventelisterne bliver nedbragt. Betydelig mere komplekst bliver det, når vi bevæger os ind på socialområdet og spørgsmål, der for eksempel omhandler progression og livskvalitet. Her tikker ikke automatisk nogle indikatorer ind, som man kan måle på. Vi har

ikke en fempunktsskala for livskvalitet, som der løbende måles efter.

Frustration

Alligevel konstaterer Torben Tranæs, at der generelt findes et ønske om at måle på for eksempel den førnævnte livskvalitet hos udsatte borgere.

– Det altoverskyggende spørgsmål er hvordan. Er det meningsfulde mål, der bliver opstillet? spørger Torben Tranæs og nævner, at borgere kan føle sig pressede af progressionsmål, hvis målene fortaber sig i detaljer og enkeltheder, som kan være svære at fortolke.

– Indimellem kan borgeren blive frustreret, fordi vedkommende søger at præstere for at tilfredsstille en indikator, siger han.

Det er muligt

Når det er sagt, så mener Torben Tranæs på ingen måde, at det er formålsløst at ville måle på socialområdet. Det, han slår til lyd for, er en grundigere og mere gennemtænkt beskrivelse af de indikatorer, som der måles på.

– Det behøver ikke at være abstrakt. Problemet er, at der ikke findes den samme systematik og nøjagtighed, som der er blevet opbygget inden for sundhed-, uddannelses- og beskæftigelsesområdet. Men behovet for at måle på socialområdet er der, understreger Torben Tranæs og slutter:

– Skal det lykkes, så skal der bruges langt flere kræfter på det, end tilfældet er i dag. Vi skal have løftet præmisserne for de sociale målinger op på et helt andet niveau, som dels tager afsæt i udsatte borgeres konkrete livssituationer, dels drejer sig om, hvad det er for en tilværelse, vi som samfund ønsker at tilbyde.

Vi har tabt effekten af syne

Mette Deding, forsker og vicedirektør i VIVE, efterlyser en tydeligere adskillelse mellem dokumentation og effekt, når der måles på det sociale område. Samtidig stiller øget kompleksitet i mange sager krav om en helt ny måde at tænke måling og effekt på

Af Peter Borberg, mag.art. & journalist

"I forhold til hvor mange penge vi hvert år bruger på det sociale område, ved vi desværre beskæmmende lidt om, hvad vi får for pengene."

Sådan lød ordene i en kronik, som Mette Deding, forsker og vicedirektør i VIVE, tilbage i 2011 skrev til Altinget. I dag konstaterer hun, at problemstillingen er mindst lige så relevant, som den var for 12 år siden, og at nye udfordringer samtidig er kommet til.

– Selvom der helt grundlæggende bliver gjort en virkelig god og kvalificeret indsats rundtomkring på det sociale område, så er vi også nødt til at se på, om der rent faktisk kommer noget ud af de midler, som vi bruger på eksempelvis at hjælpe udsatte borgere. Og her må vi bare konstatere, at det til stadighed er svært at sige noget om effekterne af indsatser. Det er et område, som det er utrolig vanskeligt at få greb om, og i takt med at sagerne er blevet endnu mere komplekse, er opgaven ikke blevet mindre vanskelig, siger Mette Deding.

Virkede det?

Da hun i sin tid skrev sit indlæg, stod man ifølge hende et sted, hvor man var optaget af at lade "de tusinde blomster blomstre."

– Der var masser af fokus på, at vi skulle have så mange udsatte mennesker som muligt ud i tilbud,

hvor man kunne hjælpe borgerne med deres problemer. Men virkede det? Det var spørgsmålet, som jeg var optaget af. Skåret ind til benet, så var der brug for svar på, om for eksempel misbrugsbehandling af unge stofmisbrugere rent faktisk kunne dokumenteres at føre til et lavere misbrug. Og det er faktisk den samme opgave, som vi står over for i dag, pointerer Mette Deding, der siger det kort:

– Vi har tabt effekten af syne!

Tidsrøveren

Selvom mange af problemstillingerne inden for det sociale område er de samme, som de var i 2011, så er forskellen på dengang og nu, ifølge Mette Deding, at vi i dag har en langt større viden om, hvor komplekse problemstillingerne i grunden er. Desværre har det ikke ført til en større opmærksomhed på effekten, men derimod er dokumentationen taget til.

– Der er opstået en kultur, hvor svaret på komplekse udfordringer synes at være endnu mere dokumentation, hvilket i bund og grund handler om endnu mere kontrol. Det er en styringslogik, hvis erklærede mål dels er at sikre borgerens retssikkerhed, dels at følge udviklingen inden for et område. Men problemet med den megen dokumentation er, at den opleves som en tidsrøver af de medarbejdere, som skal udføre den. Simpelthen fordi de opfatter dokumentation som decideret kontraproduktiv

” *Selvom der helt grundlæggende bliver gjort en virkelig god og kvalificeret indsats rundtomkring på det sociale område, så er vi også nødt til at se på, om der rent faktisk kommer noget ud af de midler, som vi bruger på eksempelvis at hjælpe udsatte borgere.*

Mette Deding, forsker og vicedirektør i VIVE

Foto: VIVE

fordi de ikke tydeligt kan se, hvad der kommer ud af den, siger Mette Deding, som understreger, at effekt ikke bare drejer sig om tal, men for eksempel også om livskvaliteten hos en sårbar ung. Men det er vanskeligt, pointerer hun.

– I det øjeblik vi begynder at ville måle på det, så vælter praksisfeltet omkuld, og reaktionen fra mange socialarbejdere er, at de ikke orker mere.

Input og output

Herved er Mette Deding tilbage ved det, som er blevet hendes kæphest, nemlig at forudsætningen for at kunne levere solid viden, der kan bruges til at udvikle socialområdet, kræver, at der bliver foretaget målinger, der i sidste ende giver feedback tilbage til et praksisfelt, hvor medarbejderne kan se, at dokumentationsarbejdet bliver brugt til noget.

– I dokumentationsarbejde har vi typisk fokus på input og output. Vi kontrollerer eksempelvis, hvad der kommer ud af de input, som puttes ind i indsatsen for en spiseforstyrret pige, og vi kigger på, om outputtet er, at hun bliver udskrevet. Men vi har ikke i tilstrækkelig grad fokus på det outcome, som drejer sig om, hvad der kommer ud af indsatsen på den lange bane: Bliver pigen i stand til at tage vare på sit liv? Bliver hun klædt på til at kunne håndtere sin sygdom?

Ind i processen

Står det til Mette Deding, så ser hun gerne, at der bliver skabt en national strategi for, hvordan forskning og praksisudvikling kan blive bedre til at følges ad.

– Komplexiteten i mange af de sager, som vi står med på socialområdet i dag, betyder, at der sjældent findes bare én løsning. Hver sag er i sig selv noget særligt. Hvis vi som forskere skal forstå, hvad det er for særlige problematikker, som eksempelvis gør sig gældende for en spiseforstyrret pige med autisme, så har vi brug for at komme helt tæt på den socialfaglige praksis. Det kan være, at vi i en periode skal måle på bestemte sider af indsatsen, som vi så bagefter bruger til at levere viden, der kan føres tilbage til praksis, siger Mette Deding, som dermed gør op med det, som hun betegner som tidligere tiders lineære tilgang til måling og effekt.

– Idéen om at måle på indsatser ud fra et start- og et slutpunkt er naiv. Skal vi blive klogere på indsatserne – og dermed også effekterne – skal der skabes et langt stærkere og længerevarende parløb mellem forskning og praksis, mens den finder sted, slutter hun.

TEMA › MÅLING OG EFFEKT

Måling og dokumentation er kuren mod et ensidigt blik på kroner og øre

Kommunernes tilgang til indgåelse af kontrakter på socialområdet er umoden, og der mangler samtidig kvalificeret måling fra de sociale tilbud, pointerer Kasper Riedl, der rådgiver begge parter i en styrkelse af et område, han ser som det vilde vesten. Maibritt Kuszon fra Komponent advarer samtidig mod forsimpning

Af Thorsten Ashjørn, journalist

” *Når du som leverandør er i dialog, er det din opgave at vise, hvordan du lykkes, og hvad du kan. Alt for få evner den del. Mange havner i individuelle eksempler, når de skal redegøre for deres kunnen.*

Kasper Riedl, stifter
og direktør i Riedl & Co

Kasper Riedl, stifter og direktør i Riedl & Co, er ikke bange for at trække linjerne skarpt op, når det kommer til det, der sker mellem kommuner og leverandører – private, selvejende og offentlige – i disse år på socialområdet.

– I kommunerne er der en umoden og ukoordineret tilgang til indgåelse af aftaler med leverandører. Langt hen ad vejen er det det vilde vesten, siger Kasper Riedl, der med sin rådgivningsvirksomhed har sat sig for at hjælpe kommunerne til at blive bedre til at løfte indkøbene på det sociale område, samtidig med at han bredt set vil bidrage til forbedring af socialområdet.

Derfor står Riedl også på leverandørernes side og arbejder for at gøre dem bedre til at spille mere professionelt ind og lave aftaler med kommunerne. Også her ser han store udfordringer.

– Når du som leverandør er i dialog, er det din opgave at vise, hvordan du lykkes, og hvad du kan. Alt for få evner den del. Mange havner i individuelle eksempler, når de skal redegøre for deres kunnen, siger Kasper Riedl og trækker et typisk eksempel frem:

”Da Mathias kom til os, boede han isoleret på sit værelse. Hos os har han gennemført en STU og kom efterfølgende i et beskæftigelsesforløb og har nu en læreplads.” Men alle har en god historie, hvor de lykkes. Det er bare ikke ambitiøst nok, siger Kasper Riedl.

Effekt er løsningen

Og det er netop her, at Kasper Riedl, der tidligere har været kommunal indkøbschef og faglig leder i en myndighedsafdeling, sætter ind. Der er simpelt hen brug for kvalificeret måling og brug af data, hvis området skal løftes, påpeger han.

– Kommunerne stiller alt for få krav til leverandørerne. De skal blive langt bedre til at sige, at hvis du vil handle med os, så skal du hvert halve år vise os, hvordan I lykkes på tværs af indskrivninger. Et samlet datamateriale, som viser, hvordan jeres indsatser rykker, siger Kasper Riedl og peger på, at området i den grad mangler det, han kalder ‘retvisende individhenførbare udgiftsdata’.

Risiko for tunnelsyn

Maibritt Kuszon er chefkonsulent hos Komponent, og hun hjælper kommunerne med drift og udvik-

ling af det specialiserede område, blandt andet gennem brug af data, analyser, styring og faglig udvikling. Hun er enig i, at bedre måling og Riedls agenda er vigtig.

– Der er helt klart et behov for at skærpe kravene til leverandørerne. Dette bør i højere grad ske omkring den enkelte borger. Det gælder i forhold til økonomien gennem krav om gennemsigtighed i takst og tilhørende indsatser. I forhold til effekten bør det ske gennem meget bedre indsatsmål for den enkelte borger og ikke mindst opfølgningen på disse. Når vi måler og bliver for optaget af måling i form af enten effekt eller økonomi, så får vi nemt et tunnelsyn, og vi mister nuancer og det lange lys i sagerne, siger Maibritt Kuszon.

Når måling fejler

Hun hæfter sig ved, at vi som samfund har set flere eksempler på, hvad rigid målstyring fører til. Eksempelvis på folkeskoleområdet, hvor skolerne bliver sammenlignet på karaktergennemsnit ved elevernes afgangsprøver.

– Der er folkeskoler, som scorer lavt, fordi de knokler for, at alle elever – uanset udgangspunkt – skal lykkes med en afgangseksamen. Og så lyder der rygter om skoler, der af den grund afholder de meget fagligt svage elever på kanten fra at gennemføre eksamen, så det ikke trækker snittet ned. Det er et eksempel på, at en måling påvirker adfærd uheldigt, siger hun og fortsætter:

– Et målesystem, der blev indført for at styrke skolerne, men som samtidig har den konsekvens, at svage elever ikke får den meget vigtige folkeskolens afgangseksamen

Den ensidige økonomi

Maibritt Kuszon vender tilbage til det specialiserede område og de alarmklokker, som hun ser blinke, når det kommer til fokus på her og nu-økonomien, og hvor det langsigtede perspektiv på effekt mangler. Som eksempel peger hun på en ny undersøgelse af de botilbudssager, der koster over 2 mio. kr. om året, foretaget af Komponent og KL. Her viser det sig overraskende, at VISO, som er ledende videnaktør og gratis for kommunerne at anvende, kun er blevet brugt som rådgiver i 33 procent af sagerne.

Maibritt Kuszon gengiver gennem en dialog mel-

lem en socialchef og dennes socialrådgiver om en borger, hvad der er på spil:

Socialchefen: "Hvorfor bruger vi ikke VISO noget mere?"

Socialrådgiveren: "Fordi det så bliver dyrere."

Socialchefen: "Ja, men på sigt vil borgerne vel få det bedre – og så bliver det da billigere."

Maibritt Kuszon opsummerer:

– Min pointe er, at vi kan risikere at tabe den langsigtede effekt af syne, når vi måler kortsigtet og for ensidigt på økonomi."

Krav til sociale aktører

Kasper Riedl er enig i, at den økonomiske måling som oftest er kommunernes altdominerende agenda i samarbejdet med de sociale tilbud.

– Alting bliver ofte en diskussion om kroner og øre, og det er utvivlsomt svært at sammenligne prisen hos forskellige aktører. For lige efter prisen kommer indholdet i tilbuddene, og med kompleksiteten kommer det svært sammenlignelige, siger Kasper Riedl.

Men set fra hans stol er det netop gennem brugen af kvalificeret måling – på tværs af sager – at sociale aktører kan medvirke til at løfte hele området. Her ser han gerne, at større organisationer går forrest og udfordrer kommunerne.

– Når du møder op hos en kommune, som ellers kun vil tale om dyrt eller billigt, og siger, at "I er 50 kroner dyrere i timen end de andre to tilbud", så er der behov for et modsvar a la: "Vi vil gerne tale om prisen, men vi vil også gerne tale om, hvordan vi lykkes. Og når I har sammenlignelige tal fra andre leverandører, giver det god mening også at tale om pris."

15 procent bedre – og ja tak!

Og netop her kan leverandører, der er dygtige til måling på tværs af deres indsatser, rokke ved kommunernes ensidige økonomiske blik, mener Riedl.

– Hvis du er otte procent dyrere, men samtidig gennem måling kan vise, at du er 15 procent bedre, så

vil de fleste kommuner sige ja tak. På den måde er måling og bedre brug af data med til at skabe viden og dermed også fjerne det snæversynede økonomiske blik, siger Kasper Riedl.

Maibritt Kuszon tilslutter sig perspektivet, men betoner vigtigheden af, at man ved den tværgående effektmåling har øje for kompleksiteten.

– Det er svært at arbejde med tværgående måling af effekt, når vi ikke har et målbart funktionsniveau at knytte målingen sammen med. Borgernes funktionsvariationer er jo meget forskellige – også de målgrupper, der synes at være ens. For eksempel har en borger med autismespektrumforstyrrelse ofte følgediagnoser og belastningsreaktioner som angst, tvangshandlinger osv., siger Maibritt Kuszon.

Derfor skal der også være en åbenhed om målingernes begrænsninger:

– Ellers risikerer vi, at tilbud afviser borgere, fordi kompleksitet kan påvirke deres effektmåling negativt. Eller at tilbud i den tidlige indskrivningsfase vil beskrive borgere med et dårligere funktionsniveau for dermed at kunne opnå bedre effekt, siger hun.

” *Der er helt klart et behov for at skærpe kravene til leverandørerne. Dette bør i højere grad ske omkring den enkelte borger. Det gælder i forhold til økonomien gennem krav om gennemsigtighed i takst og tilhørende indsatser.*

Maibritt Kuszon er chefkonsulent hos Komponent

TEMA › MÅLING OG EFFEKT

Dokumentation skal være meningsskabende for den pædagogiske praksis

” *Dokumentation er vores ansigt udadtil. Det er her, vi viser, om vi lykkes eller ikke lykkes. Skal vi mødes i et dialogisk rum med vores samarbejdspartnere, så kræver det en skriftlighed, som vinder på præcision og troværdighed.*

Erva Ajkunic, sundhedsfaglig projektleder i SUF.

Arbejdet med progressionsmålinger er et vigtigt socialfagligt værktøj i indsatserne i SUF. Men det er samtidig et arbejde, som kræver jævnlig genbesøg for at bevare sin meningsfuldhed

Af Peter Borberg, mag.art. & journalist

‘Hvordan får vi det til at give mening?’

Spørgsmålet lyder igen og igen på tværs af de 30 afdelinger og godt 500 medarbejdere i Den Sociale Udviklingsfond (SUF). Det drejer sig om de såkaldte progressionsmålinger, som ved hjælp af beskrivelser og eksakte data dokumenterer udviklingen i de socialfaglige indsatser.

– Når vi arbejder med progressionsmålinger, så skal det give mening på flere niveauer. Det skal give mening for de unge, som skal opleve, at progressionsmålingerne fokuserer på de udfordringer og de styrker, den unge har, så den unge i samarbejde med sin socialkonsulent kan sætte retning på en udviklingsproces. Det skal give mening for den visiterende myndighed, som skal have dokumentation for, om vi er kommet i mål med den bestilling, der var udgangspunktet for indskrivningen, eller om progressionsmålingerne giver anledning til justering af indsatsen. Og endelig skal det give mening for medarbejderne, siger Margrethe Langer, regionsdirektør, SUF. Hun fortsætter:

– Progressionsmålingerne er generelt et godt grundlag for refleksion, sparring og udvikling af fagligheden i afdelingen, men først og fremmest er det en invitation til, at socialkonsulenten og den unge gør status på, om vores samarbejde og faglige intentioner understøtter den unges udvikling mod højere grad af selvstændighed.

Ansigtet udadtil

Er der én, som kender til implementeringen af progressionsmålinger i SUF-organisationen, så er det Erva Ajkunic, sundhedsfaglig projektleder i SUF. Gennem de seneste par år har hun stået for at udrolle og kvalificere arbejdet med progressionsmålinger i samtlige afdelinger, ligesom hun har varetaget indsatsen med at indsamle og bearbejde data.

– Dokumentation er vores ansigt udadtil. Det er her, vi viser, om vi lykkes eller ikke lykkes. Skal vi mødes i et dialogisk rum med vores samarbejdspartnere, så kræver det en skriftlighed, som vinder på præcision og troværdighed, fastslår Erva Ajkunic.

Samtidig betoner hun, at dokumentationsarbejdet ikke kun drejer sig om bevisførelse.

– Brugt rigtigt er dokumentationsarbejdet et vigtigt udviklingsredskab, som giver såvel organisationen som afdelingerne – og i sidste ende den enkelte medarbejder – mulighed for at udvikle sig og afsøge nye metodiske veje. Det kan for eksempel dreje sig om at se på, hvordan vi kan styrke borgerne motivation, selvstændighed og vej til job.

Hverdagslige mål

Selvom arbejdet med progressionsmålinger kalder på fortløbende genbesøg, så oplever Margrethe Langer, at der blandt medarbejderne i SUF er en stor lyst til at blive dygtige til dokumentationsarbejde, som lever op til kommunernes skærpede krav til kvalitet.

– Ønsket om dokumentation har altid været der, men i dag stilles der større krav til præcision og skarphed, når det drejer sig om progressionen fra indskrivning til udskrivning. Det er vi meget bevidste om, siger Margrethe Langer og tilføjer:

– Man skal huske, at når vi laver vores progressionsmålinger, så er det dels, fordi vi kan se, at det styrker den udviklingen i den enkelte indsats, dels fordi der en nogen – nemlig en kommune – som har en plan med os, og som allerede i visitationsprocessen, målgruppevurderingen og kontraktforhandlingen er med til at sætte rammen. Vores opgave er at omsætte alt dette til hverdagslige mål, der tager sigte mod et større udviklingsforløb.

” Ønsket om dokumentation har altid været der, men i dag stilles der større krav til præcision og skarphed, når det drejer sig om progressionen fra indskrivning til udskrivning. Det er vi meget bevidste om.

Margrethe Langer, regionsdirektør, SUF

Otte mål

Arbejdet med progressionsmålinger i SUF tager afsæt i arbejdshæftet *Dig og din udvikling*. Der måles på otte områder:

1

Hjemmet

2

Samfundsliv

3

Dialog

4

Socialt liv

5

Sundhed

6

Identitet

7

Misbrug

8

Trivsel

TEMA › MÅLING OG EFFEKT

Tal kan aldrig stå alene

” Hvis måling skal give mening, er det nødvendigt, at den tilpasses den enkelte. Det er helt afgørende, at den enkelte borger forholder sig til, hvad tallene på en skala betyder for ham eller hende – for eksempel evnen til selv at gå i seng – og det ikke blot er standardiserede tal.

Malene Fuglsang, socialrådgiver i Ballerup Kommune

Malene Fuglsang, socialrådgiver i Ballerup Kommune, og Joachim Dam Jonassen, afdelingsleder BOAS Tegholmen, ser fra hver deres stol måling på socialområdet som en vanskelig størrelse, og de søger efter enkle løsninger

Af Thorsten Asbjørn, journalist

Som socialrådgiver arbejder Malene Fuglsang inden for et socialområde med konstant fokus på styrket måling. Men for hende er det ikke svært at forstå, hvorfor der ikke blot er opfundet et enkelt målingsværktøj.

– Det er meget vanskeligt med måling på socialområdet. Indsatserne handler som oftest om at skabe øget trivsel og livskvalitet, og det er en kompleks størrelse at måle på. Så mange ting spiller ind, og det er vanskeligt at indfange med tal, siger Malene Fuglsang, socialrådgiver, Ballerup Kommune.

Hvorfor 2'er og ikke 3'er?

Joachim Dam Jonassen, afdelingsleder, BOAS Tegholmen, et SUF-botilbud i Sydhavnen til unge og voksne med autisme, nikker. De to arbejder sammen om et borgerforløb, hvor der har været arbejdet med klare mål. Alligevel er de enige om, at udfordringerne er markante, når det kommer til standardiserede værktøjer.

– Alle de steder, jeg gennem årene har arbejdet inden for psykiatrien, har skriftligheden været det centrale. At man fagligt argumenterer for, hvor man skal hen, og hvordan man kommer det. Det har aldrig været nærliggende med tal og skalaer, fordi det er for komplekst. Hvorfor er en borger 2'er og ikke 3'er i en given skala? Som oftest er det blot et øjebliksbillede, der kan skifte fra time til time eller dag til dag, siger Joachim Dam Jonassen, der har en baggrund som ergoterapeut, og konstaterer, at tal og måling i dag har øget bevågenhed.

Ja tak til forenkling

Dén virkelighed genkender Malene Fuglsang, men når hun kigger på de borgere, som er i hendes sagsstamme, har hun svært ved at se, hvordan deres komplekse problemstillinger og ujævne udviklingsforløb kan indfanges i et målingssystem. Alligevel er de begge positive over for arbejdet med at skabe bedre måling.

Joachim Dam Jonassen:

– Som tilbud skal vi kunne tilbyde samarbejdspartnerne i kommunerne målinger, der er relevante og ikke bare tilføjer et nyt dokumentationsmateriale. Sagsbehandlerne er i forvejen udfordrede, når det kommer til mængden af dokumentation på den enkelte borger, og derfor må det ikke blive noget, som kræver flere ressourcer.

Malene Fuglsang betoner i den sammenhæng vigtigheden af, at det er målinger, som altid har et individuelt afsæt.

– Hvis måling skal give mening, er det nødvendigt, at den tilpasses den enkelte. Det er helt afgørende, at den enkelte borger forholder sig til, hvad tallene på en skala betyder for ham eller hende – for eksempel evnen til selv at gå i seng – og det ikke blot er standardiserede tal.

Progressionsmål

Netop den tilgang har man over de seneste år arbejdet på at udvikle i SUF i form af værktøjet "Progressionsmåling – Dig og din udvikling", hvor den enkelte borger sammen med en socialkonsulent

løbende vurderer sin udvikling inden for en række områder som trivsel, sundhed, social, beskæftigelse, økonomi osv. Værktøjet er under fortsat udvikling, og hvor der arbejdes hele tiden med at gøre spørgsmålene så relevante som muligt for borgerne.

BOAS Teghlholmen-lederen ser, at værktøjet på sigt kan komme til at levere enkle grafer, der viser udviklingen, og som kan supplere halvårslige statusrapporter til sagsbehandleren.

– Hvis det kan bidrage med et overskueligt udviklingsblik, så giver det god mening.

Formålet definerer

Malene Fuglsang og Joachim Dam Jonassen har netop haft et succesfuldt forløb om en borger med autisme, hvor målet har været, at han efter indskrivning skulle blive klar til at flytte ud. Her har det overordnede spørgsmål været ”Hvad skal der til, for at han bliver klar til det?”

– Det er en meningsfuld måde at arbejde med mål på. Her er vi optaget af, hvilke effekter vi skal nå i mål med, før det er realiserbart. Det kræver systematisk metodebevidsthed, hvor vi hele tiden skal forholde os til, hvad der virker, og hvad der ikke virker, siger Joachim Dam Jonassen.

Og netop koblingen af tal og den bløde skriftlighed kan vise sig som en farbar vej, mener Malene Fuglsang.

– Når vi indskrifter en borger i tilbud, skal der være et klart defineret formål i handleplanen, og det er godt at kigge på løbende, for eksempel et mål om, at borgeren skal kunne udholde at være alene om aftenen og selv falde i søvn. Det er ret konkret at

måle på, og det peger hen mod det overordnede mål om at flytte i egen lejlighed, siger Malene Fuglsang og fortsætter:

– Formår borgeren at være alene og selv falde i søvn 27 ud af månedens 30 dage, så er vi på vej mod målet, og det giver mening for både borgeren, leverandøren og os at forholde os til det tal.

Smartmål virker

Selvom både botilbudslederen og den kommunale socialrådgiver ser store udfordringer i udviklingen af standardiserede måleværktøjer til socialområdet, så oplever de, at der allerede er brugbare værktøjer. Malene Fuglsang fremhæver kommunernes såkaldte Smartmål, hvor de mål, der opstilles, skal være specifikke, målbare, realistiske, attraktive og tidsbestemte.

– Som udfører oplever jeg, at det giver mening. Her kan vi på den enkelte borger vurdere, om vi kommer i mål med det, vi skal.

Joachim Dam Jonassen er enig. Smartmål bliver omsat til handleplansmål, når en borger bliver indskrevet. Hvis det fremgår af Smartmål, at trivslen skal øges, så er opgaven for Joachim Dam Jonassen og hans kollegaer at lave delmål, som løbende bliver beskrevet og dokumenteret i den enkelte borgers dagbogssystem.

– Her er der netop også mulighed for at måle på udviklingen, hver eneste gang vi opdaterer, for eksempel notere, om der er brug for megen eller lidt støtte. På den måde har vi i dag tilgængelige måleredskaber på borgerniveau, som kan deles med de involverede parter, slutter Joachim Dam Jonassen.

2

” *Som tilbud skal vi kunne tilbyde samarbejdspartnerne i kommunerne målinger, der er relevante og ikke bare tilføjer et nyt dokumentationsmateriale. Sagsbehandlerne er i forvejen udfordrede, når det kommer til mængden af dokumentation på den enkelte borger, og derfor må det ikke blive noget, som kræver flere ressourcer.*

Foto: Emil Ryge Christoffersen.

Joachim Dam Jonassen, afdelingsleder,
BOAS Teglholmen

1

2

3

TEMA › MÅLING OG EFFEKT

Måling og effekt svinger som et pendul

Gennem de sidste 15 år har vi bevæget os fra et udtalt krav om evidens til en helt ny frisættelsesdagsorden, fremfører Ulf Hjelmars, professor, VIVE

Af Peter Borberg, mag.art. & journalist

Ulf Hjelmars husker tydeligt den agenda, der var fremherskende, da han tilbage i 2008 startede hos det daværende AKF (Amternes og Kommunernes Forskningsinstitution, red.).

– Når man dengang – og et stykke op i 10'erne – talte om måling og effekt på eksempelvis socialområdet, drejede det sig i høj grad om evidens. Man ville vide, at en indsats virkede, før man satte den i gang, og derudover var tankegangen den, at man kunne lave standardiseringer for best practice, som man kunne kopiere fra kommune til kommune, siger Ulf Hjelmars, der i dag er professor hos VIVE med speciale i offentlig forvaltning med fokus på velfærdsinnovation og styring.

– I disse år er dagsordenen en anden, hvilket er betegnende for selve spørgsmålet om måling og effekt. Det svinger som et pendul, siger han.

Nye udviklingsperspektiver

For i modsætning til diskursen for måling og effekt for bare 10 år siden, varsles der i disse år helt nye tider, fremfører professoren, som specifikt peger på den frisættelsesdagsorden, der netop nu slår igennem i den offentlige sektor.

– Afbureaukratiseringsforsøget – hvor frikommuner er blevet sat fri fra nationale regler, og hvor det er medarbejderens professionelle faglige vurdering, der skal have plads – åbner for nogle nye

udviklingsperspektiver for måling og effekt, siger Ulf Hjelmars og uddyber:

– Man går i stadig højere grad over til at måle ved hjælp af en såkaldt virkningsevaluering, hvor man kvalitativt går ind og ser på, hvad man forventer vil virke i en indsats i forhold til de forventede mål. Det vil sige en mere målrettet søgning, som handler om, at 'vi ved, hvad vi leder efter – men kan vi finde det?' Det er en tilgang, der kalder på refleksion og drøftelse, hvilket er noget af det, som mange medarbejdere efterspørger, og som de oplever som en ikke-bureaukratisk proces.

Unødvendigt nødvendigt bureaukrati
Ifølge Ulf Hjelmars ligger der i den nye dagsorden for afbureaukratisering og frisættelse et grundlæggende opgør med måling og effekt.

– Det store spørgsmål er jo, hvor meget vi reelt kan måle, og hvor megen effekt vi kan trække ud, siger professoren og nævner som eksempel forskningsforløb inden for beskæftigelse, hvor sagsbehandlere og borgere over en periode har skullet svare på forskellige standardiserede spørgsmål ad flere omgange.

– I flere tilfælde har det vist sig, er, at det kræver megen tid for borgerne og sagsbehandlerne at skulle svare kontinuerligt. Derudover er det ikke altid, at spørgsmålene opleves relevante i forhold

til borgerens situation og den handleplan, som ligger foran sagsbehandleren. Det opleves snarere som unødvendigt bureaukrati, og desværre har vi ofte set, at alle disse indsamlede data har fortalt meget lidt, på trods af alt det arbejde, der er blevet lagt i det, siger Ulf Hjelmar.

Stor usikkerhed

Professoren har selv været involveret i en undersøgelse på det sociale område, hvor ambitionen var at lave et kontrolgruppedesign, som skulle vise effekten af en social indsats for borgere med komplekse udfordringer.

– Problemet var, at vi ikke kunne finde en perfekt kontrolgruppe. Der var ganske enkelt ikke borgere eller familier, som matchede indsatsgruppen, og der var samtidig så mange andre faktorer, der

spillede ind, at usikkerheden i undersøgelsen blev alt for stor. Tilbage stod, at vi ikke kunne forklare effekten af den pågældende indsats, hvilket i det hele taget er kendetegnende for mange målinger af indsatser for borgere med komplekse problemstillinger, siger Ulf Hjelmar, der pointerer, at måling og effekt dybest set er en afvejning mellem, hvor meget tid den professionelle medarbejder skal bruge, hvor meget man kan forlange af borgeren, og den værdi, der i sidste ende kommer ud af det.

– Kan vi bruge de indsamlede data som et aktivt styringsredskab til gavn for borgerne? Det er det grundlæggende spørgsmål, vi skal stille, slutter han.

” *Det store spørgsmål er jo, hvor meget vi reelt kan måle, og hvor megen effekt vi kan trække ud, siger professoren og nævner som eksempel forskningsforløb inden for beskæftigelse, hvor sagsbehandlere og borgere over en periode har skullet svare på forskellige standardiserede spørgsmål ad flere omgange.*

Ulf Hjelmar, professor, VIVE

Fotos: VIVE.

TEMA › MÅLING OG EFFEKT

Hvad kan vi hjælpe dig med?

” Niclas og jeg taler om, hvordan vi konkret kan lave nogle delmål, så målet om at komme ud af misbrug lykkes. Det kan være, at vi aftaler, at Niclas skal ringe til mig, hvis han sidder i byen om natten og bliver fristet af stoffer.

Martin Juhl Jensen, SUF Syd

Foto: Emil Ryge Christoffersen.

23-årige Niclas er med hele vejen, når der arbejdes med progressionsmålinger i hans indsats hos SUF Syd – målinger, som handler om meget mere end tal og data

Af Peter Borberg, mag.art. & journalist

– Jeg hader det spørgsmål, kommer det med et lunt glimt i øjet fra 23-årige Niclas, der de seneste syv år har været indskrevet hos SUF Syd, der er en kombination af botilbud og træningsaktiviteter for mennesker med betydelige personlige, psykiske og sociale problemstillinger.

Spørgsmålet, som tilbagevendende bliver stillet i arbejdet med de såkaldte progressionsmålinger, lyder i al sin enkelhed 'Hvad kan vi hjælpe dig med?'

– Spørgsmålet er ret sigende for, hvordan jeg oplever, at der bliver arbejdet med målinger i min indsats. Vi snakker løbende om tingene, og vi lægger sammen hovedet i blød for at finde ud, hvad der skal til, for at jeg kan nå de mål og delmål, der er sat for min indsats, siger Niclas, da vi møder ham i et af mødelokalerne på førstesalen hos SUF Syd i Kolding.

Konkret og komplekst

Det er sidst på eftermiddagen, og Niclas kommer lige fra sin læreplads som tømrer. Når interviewet er slut, skal han i fitnesscentret og træne, og derefter skal han hjem til sin kæreste.

Alt sammen fortæller det noget om, hvor langt han er kommet. Men det fortæller også noget om, hvordan det forløbende arbejde med progressionsmålinger har været med til at understøtte hans indsats.

Det mener i hvert fald Pia Henriksen, afdelingsleder i SUF Syd, som denne eftermiddag sidder med ved bordet:

– For os repræsenterer arbejdet med måling og effekt både de konkrete og de komplekse udfordringer i en indsats. Der er mål, som kan handle om, at 'du skal kunne tage din medicin', eller 'du skal lære at rengøre din bolig'. Den slags er nemt at måle

på. Men i det øjeblik, hvor målingerne omhandler forandringer i ens personlighed eller adfærd og et brud med uheldige vaner og livsmønstre, så bliver det straks langt mere vanskeligt, siger Pia Henriksen og uddyber:

– Vi arbejder ikke ud fra et mål, der hedder, at 'Niclas skal holde op med at tage stoffer', men derimod ud fra et trivselsmål, der handler om, at Niclas trivsel skal være sådan, at han er i stand til at fastholde en læreplads og have det godt med sin kæreste, så han forhåbentligt ikke misbruger – eller som minimum reducerer sit misbrug.

Op ad bakke

Derved berører Pia Henriksen noget af den baggrund, som Niclas har med sig. Han stammer oprindeligt fra Vestegnen, hvor han voksede op i et trygt hjem med en kærlig mor og mad på bordet. Hovedet fejlede ikke noget, men Niclas havde ADHD og hang til ballade. I 10. klasse blev han smidt ud af skolen, og han søgte ind i kriminelle miljøer, der ledte til forskellige former for misbrug og kriminalitet.

– Der var nødt til at ske et miljøskifte. Derfor kom jeg til SUF Syd. Jeg var ikke meget for det, og det første halve år, jeg var indskrevet, tog jeg tilbage til vennerne, hver gang jeg kunne se mit snit til det, fortæller Niclas og tilføjer:

– Hvis du dengang spurgte mig om, hvad der var mit mål, så lød svaret, at 'jeg vil hjem til Vestegnen og være kriminel og misbruger'. Så det var i den grad op ad bakke at få mig med på selve idéen om at opsætte mål, der kunne lede min tilværelse i en mere konstruktiv retning.

Beskrivelse af strategi

Er der én, der har fulgt Niclas' udvikling tæt, så er det hans faste socialkonsulent og kontaktperson

gennem de seneste to år, Martin Juhl Jensen, der denne dag også sidder med ved bordet. Han har de løbende samtaler med Niclas.

– Niclas og jeg taler om, hvordan vi konkret kan lave nogle delmål, så målet om at komme ud af misbrug lykkes. Det kan være, at vi aftaler, at Niclas skal ringe til mig, hvis han sidder i byen om natten og bliver fristet af stoffer, så jeg forhåbentligt kan minde ham om de strategier, vi arbejder med. Sammen formulerer vi det som et delmål, der beskriver, hvordan Niclas skal benytte sig af en sådan strategi, forklarer Martin Juhl Jensen.

Niclas indskyder:

– Når Martin og jeg mødes, starter vi typisk med at tale om, hvordan det er gået siden sidst, og hvis der har været en episode, så handler det om at finde ud af, hvad der gik forud for episoden. Hvordan var dagene op til, og hvilke tanker havde jeg? På den måde trækker jeg hele tiden Martin gennem mit liv, og han kommer på den baggrund med nogle vinkler, som jeg ikke selv har set, og så kommer han med idéer til, hvad jeg kan gøre for at ændre adfærd.

Aha-oplevelsen

Sammen har Niclas og Martin Juhl Jensen også været på opdagelse i Niclas' livshistorie, som han selv besluttede at opsætte som et delmål i sin indsats.

– Det har været noget, som jeg har været meget optaget af, siger Niclas og forsætter:

– Jeg var nysgerrig på at finde ud af, hvorfor jeg valgte den vej, jeg gjorde. Hvorfor jeg havnede i kriminelle miljøer, og hvorfor jeg var tiltrukket af stoffer og bandemiljøet. Mit mål var at få lavet en tidslinje, så jeg kunne se, hvor jeg kom fra, og hvor-når der skete et skifte.

Fordybelsen i livshistorien – som blandt andet indebar, at Niclas tog sin socialkonsulent med til Vestegnen, så de sammen kunne besøge de gamle miljøer – bød på en aha-oplevelse. Niclas fortæller:

– Jeg kunne se, at jeg havde nogle sunde værdier med hjemmefra, og i lang tid havde jeg også gode venner, og jeg gik til motor cross og spillede fod-

bold. Samtidig var jeg udadreagerende, og jeg har altid været tiltrukket af det, som jeg ikke måtte. Men at det skulle føre mig ind på en kriminel løbebane, var ikke meningen. Tingene gik skævt, da jeg blev smidt ud af skolen. Pludselig havde jeg ikke noget at lave, og så var det oplagt at søge selskab hos dem, der heller ikke havde noget at lave. Indstillingen var, at når jeg alligevel ikke kunne bruges til noget, kunne jeg lige så godt lave ballade og så finde en anerkendelse og identitet i det. I dag er jeg et helt andet sted.

Kvantespringet

Pia Henriksen vender i den sammenhæng opmærksomheden mod arbejdshæftet *Dig og din udvikling*. Med afsæt i hæftet sætter Niklas og Martin Juhl Jensen løbende tal på – fra 0 til 4 – hvordan det står til inden for otte forskellige områder af Niclas' liv. Det sker dels med henblik på at få indkredset, hvordan det aktuelle støttebehov ser ud, dels for at finde nye veje til progression.

– Nogle gange er de helt enige om, hvordan det står til, andre gange er der forskelligheder. Men begge dele kan give anledning til en drøftelse, der peger frem mod de næste udviklingstrin. Hvis der omvendt synes at være status quo et bestemt sted, så er det en anledning til, at vi sammen med Niclas går ind og ser på, hvor der er behov for at justere, forklarer Pia Henriksen.

Martin Juhl Jensen supplerer:

– Dér, hvor jeg i dag kan se, at progressionsmålinjerne har haft en afgørende effekt, var, da Niclas på bagkant af en hård afrusning besluttede, at han skulle have et arbejde, som var et af de opsatte mål. Det var et kvantespring i indsatsen, som samtidig indebar en række delmål, der blandt andet handlede om at komme tidligt op om morgen og holde sig stoffri. Min opgave har været at støtte Niclas i hans aktive valg og for eksempel hjælpe ham med at få en stabil døgnrytme.

Og dén døgnrytme mærker man også denne dag, hvor Niclas så småt gør sig klar til at skulle til træning. Han ser drillende over på sin socialkonsulent.

– Skal du med?!

” Spørgsmålet er ret sigende for, hvordan jeg oplever, at der bliver arbejdet med målinger i min indsats. Vi snakker løbende om tingene, og vi lægger sammen hovedet i blød for at finde ud, hvad der skal til, for at jeg kan nå de mål og delmål, der er sat for min indsats.

Niclas, SUF Syd

” Nogle gange er de helt enige om, hvordan det står til, andre gange er der forskelligheder. Men begge dele kan give anledning til en drøftelse, der peger frem mod de næste udviklingstrin.

Pia Henriksen, afdelingsleder
i SUF Syd

TEMA › MÅLING OG EFFEKT

Investorer med langstrakte effektmål kaster sig over det sociale område

” *De gode hjerter er fortsat afgørende og den primære drivkraft i at hjælpe udsatte borgere, men ved at kombinere disse med en effektdrevet investeringstankegang håber vi at kunne professionalisere den gode vilje, så vi sammen kan gøre mere og hjælpe flere.*

David Dietz, ledende partner, sociale effektinvesteringer i Den Sociale Kapitalfond

Den Sociale Kapitalfond har nu søsat mere end 10 projekter, hvor målet er social effekt, offentlige besparelser og penge til investor

Af Peter Borberg, mag.art. & journalist

Er det okay, at benhårde investorer opererer på det sociale område og tjener penge på at skabe effektfulde indsatser?

Ja! I hvert fald, hvis du spørger David Dietz, ledende partner, sociale effektinvesteringer i Den Sociale Kapitalfond, som investerer millioner i partnerskaber. Kort og godt: En privat aktør løfter sociale indsatser i samarbejde med det offentlige. Den Sociale Kapitalfond udgør det tredje ben, der tilvejebringer kapitalen og rammerne for partnerskabet, og der som investor også tænker i økonomisk afkast.

– Førhen har der hersket den logik på det sociale område, at sociale indsatser alene skal drives af gode hjerter. Men det er en usund tænkning, siger David Dietz og fremhæver det paradoksale i, at man rask væk accepterer, at en virksomhed tjener millioner på et kommercielt produkt, men bliver forarget, når virksomheder tjener penge på det sociale område.

– De gode hjerter er fortsat afgørende og den primære drivkraft i at hjælpe udsatte borgere, men

ved at kombinere disse med en effektdrevet investeringstankegang håber vi at kunne professionalisere den gode vilje, så vi sammen kan gøre mere og hjælpe flere, bemærker David Dietz.

Bøtten er vendt

På de to år, som Den Sociale Kapitalfond har drevet forretningsområdet sociale effektinvesteringer, har David Dietz oplevet, at der generelt er medvind og stor interesse for offentlig nytænkning. Med 100 millioner i opstartskapital har Den Sociale Kapitalfond indtil nu kastet millioner efter 12 investeringsprojekter. Typisk er der tale om partnerskaber mellem en kommune og en privat aktør, der løfter en given indsats, for eksempel at få borgere, der er langt væk fra arbejdsmarkedet, tilbage i job.

– Forskellen på det, som vi gør, og det, som er almen praksis, er, at vi investerer mere langsigtet, og vi arbejder mindre standardiseret. Vi kigger ikke bare på, om en borger lykkes med at komme i job efter et 12 ugers forløb, men ser på den langsigtede effekt og kæder denne sammen med økonomien, siger David Dietz.

” *Når du giver et økonomisk incitament kombineret med et krystalklart succeskriterie, kan vi simpelthen se, at aktørerne arbejder bedre sammen, og alle performer bedre. Det gælder både den private aktør og kommunen og sidste ende borgeren.*

David Dietz, ledende partner, sociale effektinvesteringer
i Den Sociale Kapitalfond

Det hårde og det bløde

Når Den Sociale Kapitalfond investerer i et projekt, så er det de 'hårde' effekter, der er betalingsudløsende. På beskæftigelsesområdet kan det for eksempel dreje sig om, hvorvidt det lykkes at få en borger i job, så denne ikke længere modtager kontanthjælp, sygedagpenge osv. Her måles der for hver måned over et 2-3-årigt forløb.

Men de bløde effekter indgår også, og her arbejder Den Sociale Kapitalfond på at få udviklet modeller, der kan opgøre det. Det gælder for eksempel målingen af livstilfredshed.

– De bløde effekter er ikke betalingsudløsende endnu, men de er mindst lige så vigtige som de hårde effekter. Vi ønsker at kunne måle det, for jo mere datadrevne vi er på alle planer, jo bedre kan vi se, hvad der virker, og hvad der ikke gør, siger David Dietz.

At fonden modsat klassiske kapitalfonde har en tydelig social agenda, understreges ifølge David Dietz af, at afkastkravet for deres investeringer er 5-7 procent, hvor kapitalfonde ofte opererer med afkastkrav på 15-20 procent.

– Men det ændrer ikke på, at de projekter, som vi investerer i, skal medføre besparelser for det offentlige, da det er den måde, vi skaber et finansielt afkast.

De første sparede millioner

Da de første projekter kun har to år på bagen, har ingen af dem endnu nået deres afslutning. Men excelarkene på David Dietz computer ser allerede særdeles lovende ud. Kigger han eksempelvis på deres projekt i Hillerød Kommune, hvor de har investeret 4,4 mio. kr. i at få 150 langtidssygemeldte borgere i job, er der allerede tjent penge til kommunen – og dermed også afkast på vej til kapitalfonden og den private aktør.

– Som det ser ud nu, så er over 100 af de 150 borgere, der indgår i projektet, allerede kommet i job, og det vil blive endnu flere, inden projektet er i mål.

Det betyder, at den kommunale besparelse allerede er en realitet, og Den Sociale Kapitalfond og den private aktør henter hver 25 procent af besparelsen, indtil de når loftet på deres afkast, som i denne investering er sat til 5,3 procent om året. Herefter beholder Hillerød Kommune alle yderligere besparelser.

Økonomi skaber effekt

David Dietz vender tilbage til det økonomiske incitament som motor i den sociale indsats.

– Når du giver et økonomisk incitament kombineret med et krystalklart succeskriterie, kan vi simpelthen se, at aktørerne arbejder bedre sammen, og alle performer bedre. Det gælder både den private aktør og kommunen og sidste ende borgeren, siger han.

Om Den Sociale Kapitalfond

Den Sociale Kapitalfond investerer kapital og kompetencer i virksomheder og organisationer, der løser sociale problemer. I 2021 tog fonden initiativ til et nyt forretningsområde, 'sociale effektinvesteringer', der er et partnerskab mellem en kommune og en leverandør om et givent projekt. Det kan være projekter om alt lige fra uddannelse og beskæftigelse af udsatte borgere, reduktion af sygefravær i den offentlige sektor til behandling af voldsramte familier.

TEMA › MÅLING OG EFFEKT

Den Sociale Bæredygtighedsberegner sætter tal på den sociale indsats

Landets virksomheder og organisationer kan nu sort på hvidt dokumentere værdien af deres sociale indsats

Af Thorsten Asbjørn, journalist

Kravet om dokumentation af den sociale indsats stiger dag for dag. Store virksomheder skal levere fyldestgørende ESG-rapporter. Kommuner og offentlige organisationer arbejder ligeledes på at dokumentere social ansvarlighed i alle led.

Det enkle værktøj til at dokumentere indsatsen har gennem lang tid manglet. Men ikke længere. Den Sociale Bæredygtighedsberegner er i 2023 kommet på markedet og er netop lanceret i en opdateret udgave, hvor også projekters samfundsværdi kan dokumenteres.

– Udfordringen har været at få skabt et enkelt værktøj, der samtidig favner kompleksiteten, siger Benny Christensen, projektchef i NGO-virksomheden Grow og udvikler af Den Sociale Bæredygtighedsberegner.

Tal på indsatsen

Beregneren viser den samfundsmæssige værdi, som en virksomhed skaber, når den for eksempel ansætter en medarbejder med en kronisk sygdom i fleksjob eller tager en lærling med en kriminell baggrund. Men den kan også dokumentere samfundsværdien helt ned på projektniveau.

– Når virksomheder arbejder med en social bundlinje, er det også vigtigt, at den kan beregnes. Med konkrete tal på den samfundsmæssige gevinst får virksomheder og kommuner tydeliggjort effekten af deres indsats, siger Benny Christensen.

” *Udfordringen har været at få skabt et enkelt værktøj, der samtidig favner kompleksiteten.*

Benny Christensen, projektchef i NGO-virksomheden Grow

Den Sociale Bæredygtighedsberegner

Den Sociale Bæredygtighedsberegner er et gratis værktøj, som virksomheder og offentlige organisationer i hele Danmark kan benytte. Beregneren er finansieret af Torben Larsen, direktør Give Steel, der gennem mange år har ydet en indsats for at få mennesker på kanten af arbejdsmarkedet i job. I september måned blev Torben Larsen hædret med DI Prisen for sit sociale ansvar.

Beregneren estimerer de kortsigtede effekter for den offentlige økonomi ved at beregne reducerede udgifter til overførselsindkomster og øgede skatteindtægter. Beregneren medtager desuden en række afledte effekter for den offentlige økonomi i form af reducerede samfundsudgifter til kriminalitet, stof- og misbrugsbehandling samt psykisk sygdom, baseret på gennemsnitsberegninger til borgere i målgruppen.

Beregneren er valideret af Deloitte og udarbejdet på baggrund af Socialstyrelsens tal for de samfundsmæssige besparelser, der opnås, når tidligere kriminelle, langtidsledige osv. kommer i job.

Her er beregneren: socialbaeredygtighedsberegner.dk

TEMA › MÅLING OG EFFEKT

Special Minds IT giver kunder ekstra motivation med beregner

Dokumentationen af den sociale effekt er et plus for virksomhederne

– Som socialøkonomisk virksomhed er det en stor fordel, at der nu er en beregner, hvor vi sort på hvidt kan vise virksomhederne, hvad de skaber af samfundsværdi, når de samarbejder med os.

Sådan lyder det fra Lisette Vilslev, salgs- og marketingschef, Special Minds IT, der har taget Den Sociale Bæredygtighedsberegner i brug.

– Det betyder, at kunderne ikke blot får en "oplevelt" social værdi, når de får løst en IT-opgave. Der kommer helt konkrete tal på den samfundsøkonomiske værdi, som de bidrager til, ved at bruge IT-konsulenter med autismeprofil. På den måde kan de nu arbejde med konkrete tal på deres sociale indsats til for eksempel ESG-rapporteringen, siger Lisette Vilslev.

” *Som socialøkonomisk virksomhed er det en stor fordel, at der nu er en beregner, hvor vi sort på hvidt kan vise virksomhederne, hvad de skaber af samfundsværdi, når de samarbejder med os.*

Lisette Vilslev, salgs- og marketingschef,
Special Minds IT

Foto: Jonas Søgaard for Erhverv Aarhus.

TDC bidrager med en kvart million ved køb af IT-opgave

TDC Net har købt Special Minds IT til en flerårig IT-opgave med oprydning i data og kan med beregneren allerede nu sætte tal på samfundets gevinst

De fleste virksomheder og kommuner kender til det at have rod i nogle data. Det gælder også TDC Net, der har en database på 270.000 kunder med ufuldendte oplysninger. En oprydning i data, som de lagde i hænderne på Special Minds IT.

– Deres IT-folk med autismeprofil motiveres af det gentagne arbejde, hvor andre keder sig, siger Kristian Steffensen, Head of Operations, der har indledt et flerårigt samarbejde med Special Minds IT om dataoprydningen.

Sociale tal tæller

TDC Net får nu ryddet op i deres kundedatabase og kan dermed optimere deres forretningsgange. Men ikke nok med det. De tager også socialt ansvar ved at samarbejde med en socialøkonomisk virksomhed, der skaber arbejdspladser for mennesker med autisme.

– For os er det her ikke blot en god business case, det er også en rigtig god historie, fordi vi i TDC arbejder målrettet med såvel vores sociale som miljø- og klimamæssige indsatser, siger Kristian Steffensen.

Præcise tal

Hvor det for TDC har været forholdsvis enkelt at måle på deres klimaindsatser og sætte konkrete tal på, hvordan de år for år arbejder hen mod at blive klimaneutrale i 2030, så har det været anderledes udfordrende med den sociale del.

Den Sociale Bæredygtighedsberegner ligner imidlertid det værktøj, de har søgt efter. Ved samarbejdet med Special Minds IT får de med beregneren konkrete tal på den sociale værdiskabelse. Projektet har hidtil involveret 10 IT-konsulenter med autismeprofil ansat i fleksjob samt en projektleder, som i knap et år har arbejdet på opgaven i 4.428 timer. Beregneren viser, at TDC Net gennem projektet leverer "sparede offentlige udgifter" for 446.000 kroner.

– Det her er kun begyndelsen. Ingen tvivl om, at det kommer til at motivere virksomheder, som arbejder socialt ansvarligt, at de får tal på den værdi, det skaber, siger Kristian Steffensen.

For os er det her ikke blot en god business case, det er også en rigtig god historie, fordi vi i TDC arbejder målrettet med såvel vores sociale som miljø- og klimamæssige indsatser.

Kristian Steffensen,
Head of Operation, TDC Net

Henrik Vestergaard Stokholm

A photograph of a person holding a beer with a thick white head of foam. The background is a blurred crowd of people, suggesting a social gathering or festival. The text is overlaid on the image.

De unge er vores allesammens kanariefugl

Henrik Vestergaard Stokholm, rektor ved Nyborg Gymnasium og kendt fra TV2-serien "Presset ungdom", er en af de stemmer, der i disse år fører an i debatten om unges mistrivsel. Hans sociale indignation trækker blandt andet på hans egen sårbarhed

Af Peter Borberg, mag.art. & journalist

– Kender du historien om kulminearbejderne og kanariefuglen?

Ordene kommer med en sitrende intensitet, som er kendetegnende for Henrik Vestergaard Stokholm, rektor ved Nyborg Gymnasium.

– Historien er, at kulminearbejderne i sin tid tog en kanariefugl i bur med ind i minerne. Hvis fuglen pludselig faldt om og døde, var det et tegn på, at der var noget galt med luften i minen, og så gjaldt det for minearbejderne om at komme ud. De unge er vores allesammens kanariefugl. Når de unge har det skidt, så er det et tegn på, at der er noget galt i samfundet.

"Klaphat"

Vi sidder på Henrik Vestergaard Stokholms kontor på førstesalen på Nyborg Gymnasium. På væggen hænger et billede, der om noget symboliserer den stemme, som rektoren gennem de senere år er kommet til at indtage i samfundsdebatten om unges mistrivsel.

Billedet viser en ung kvinde, Aya, som tre måneder før sin studentereksamen fra Nyborg Gymnasium modtog et brev fra Udlændingestyrelsen, der meddelte, at hun og hendes familie skulle sendes tilbage til Syrien. Henrik Vestergaard Stokholm kastede sig ind i kampen mod det, han kaldte en "uværdig og inhuman" beslutning. Det samme havde han gjort et par år forinden, hvor han tildelte to piger, som havde fået inddraget deres opholdstilladelse, en friplads, så de kunne fortsætte deres uddannelse.

– Det her med, at der er nogen, som vi ikke passer på, og som bliver udelukket af samfundet, fremkaldte en voldsom indignation i mig. Jeg blev meget påvirket af det, og jeg vidste, at jeg var nødt til at give pigerne en stemme, fortæller Henrik Ve-

stergaard Stokholm, der i 2021 modtog Menne-skerettighedsprisen for sin indsats, men som også har modtaget trusler og er blevet kaldt alt lige fra "landsforræder" og "klaphat" til "dumme svin" på de sociale medier.

– Der var rabiate grupper, som skrev til mig og fortalte, at de holdt øje med mig. Det var meget ubehageligt, og det ramte mig hårdt, for jeg var fuldstændig grøn, når det kom til at tage del i samfundsdebatten, fortæller Henrik Vestergaard Stokholm.

Presset ungdom

Egentlig ligger det slet ikke til gymnasirektoren at træde offentligt frem. Han er introvert af natur og kender personligt til både angst og depression. Men netop derfor føler han, at han har noget at sige.

– Det vækker genklang i mig, når jeg ser en ung, som har det skidt – og det til trods for, at jeg aldrig har haft det så skidt, som mange af de unge har det i dag. For mig er det helt afgørende at kæmpe for, at alle unge bliver set i øjnene af en ansvarlig voksen, at de unge føler, at de har en værdi, og at de møder hinanden på tværs af sociale skel. Men det er desværre langt fra tilfældet for alle unge i dagens Danmark, siger Henrik Vestergaard Stokholm, som var en af de medvirkende i TV2-serien "Presset ungdom", der løb over skærmen i det tidlige efterår 2023.

Det vikarierende håb

At der i disse år er noget helt galt, når det gælder unges mistrivsel, kan Henrik Vestergaard Stokholm konstatere blot ved at kigge på de syv år, hvor han har været rektor på Nyborg Gymnasium.

– Der er sket en markant forværring gennem de senere år. Det store flertal af unge på gymnasiet er

”

Historien er, at kulminearbejderne i sin tid tog en kanariefugl i bur med ind i minerne. Hvis fuglen pludselig faldt om og døde, var det et tegn på, at der var noget galt med luften i minen, og så gjaldt det for minearbejderne om at komme ud. De unge er vores allesammens kanariefugl. Når de unge har det skidt, så er det et tegn på, at der er noget galt i samfundet.

“

”

Vi har alle diagnoserne her på stedet – ADHD, angst, autisme, borderline, depression, spiseforstyrrelse osv. Det er barske vilkår, og det gør det ikke bedre, at de unge skal vente op mod 80 uger i psykiatrien for at blive udredt.

“

”

For nogle af de unge
er mistrivslen og
udsathedens blevet deres
identitet, hvilket for mig
er med til at understrege
den dysfunktionalitet,
som vi oplever i
samfundet i disse år.

“

heldigvis velfungerende, men gruppen af dem, som har det megasvært, er blevet større. Stigningen af unge, der befinder sig i såvel ny udsathed som klassisk udsathed, er dybt foruroligende, og vi har flere alvorlige sager på vores gymnasium, siger Henrik Vestergaard Stokholm og nævner, at der jævnligt er unge, der har mørke tanker om, at de ikke ønsker at leve mere, ligesom der også har været eksempler på elever, som har forsøgt at tage deres liv.

Derudover kører rektoren ofte en ung til psykiatrisk skadestue, og han er desuden hyppigt i kontakt med politiet, fordi en ung er blevet fjernet hjemmefra og er alene.

– Vi har alle diagnoserne her på stedet – ADHD, angst, autisme, borderline, depression, spiseforstyrrelse osv. Det er barske vilkår, og det gør det ikke bedre, at de unge skal vente op mod 80 uger i psykiatrien for at blive udredt. Det er ikke, fordi der er noget i vejen med kompetencerne i psykiatrien, men området er blevet udhulet, og i dag har psykiatriplaner mest at alt karakter af politiske skåltaler på et stykke papir. Handlingen udebliver, og det betyder, at vi har nogle meget syge unge mennesker her på gymnasiet, som vi er nødt til at hjælpe – vi er det vikarierende håb, lyder det fra Henrik Vestergaard Stokholm.

Ny lærerprofession

Af samme grund har rektoren set sig nødsaget til at efteruddanne samtlige gymnasiets lærere i håndtering af diagnoser, ligesom der på alle kontorer ligger en såkaldt 'selvmordstrekant', som eksempelvis kan hjælpe studievejlederne med at spørge ind til, om en elev er selvmordstruet.

– Vi har rykket lærerprofessionen. Selvfølgelig bliver du ansat som faglærer, men det vigtigste for mig, er, at du forstår at drage omsorg for en ung. Udfordringen er, at vi ikke er uddannet til at påtage os den rolle, som burde varetages af psykiatere og psykologer. Jeg bliver dybt berørt, når jeg sidder med en ung, som ikke vil leve mere, og jeg ved ikke altid, hvad jeg skal gribe ud efter. I stedet handler

jeg, og så kører jeg typisk den unge ind til psykiatrisk skadestue, fortæller rektoren.

Indimellem bliver Henrik Vestergaard Stokholm mødt med den holdning, at hvis den unge har en diagnose, burde vedkommende slet ikke gå på et gymnasium.

– Den holdning deler jeg ikke, og jeg vil have, at der også er plads til udsatte unge med diagnoser på mit gymnasium, fastslår rektoren, der jævnligt bliver opsøgt af elever, som har brug for en snak, og som eksempelvis er under udredning for en diagnose.

– For nogle af de unge er mistrivlsen og udsathedens blevet deres identitet, hvilket for mig er med til at understrege den dysfunktionalitet, som vi oplever i samfundet i disse år, siger rektoren og kommer i tanke om en politiker, som udtalte, at jo flere psykologer der er, des flere er der, som får en diagnose.

– Det tror jeg slet ikke på. Jeg tror, der er et reelt behov, fastslår Henrik Vestergaard Stokholm

Victim blaming

Ifølge rektoren er der i det hele taget opstået en betænkelig diskurs i debatten om unges mistrivsel.

– Der er dem – forskere, politikere og skolefolk – der fremturer, at de unge skal lære at glemme sig selv, og som taler om resiliens og robusthed. De taler om, at de unge kigger for meget i deres mobiltelefoner, stiller for høje krav til sig selv, og at de blot skal ud i nogle fællesskaber. Det er bullshit og dybest set victim blaming, fordi det bliver en arrogant individualisering af unges mistrivsel, siger Henrik Vestergaard Stokholm og fortsætter:

– De unge har ikke selv bestemt, at de skulle fødes ind i en verden med Tech-industri, SoMe og karakterræs. Mistrivlsen blandt unge afspejler nogle fundamentale strukturelle og kulturelle problemer i vores samfund, og det er ene og alene de voksnes ansvar af løse dem.

Vi skal stoppe reformraseriet og give de unge samt deres lærere og pædagoger ro på. Vi skal tale om skolen som et dannelsessted og ikke en gold fabrik, der producerer målstyrede kompetencer til den røde bygning på Slotsholmen.

Det altoverskyggende tema

I modsætning til mange andre, som går i stå ved spørgsmålet om, hvad der er den dybereliggende årsag til den markante mistrivsel blandt børn og unge, så behøver Henrik Vestergaard Stokholm ikke lang betænkningstid. Han mener, at problemerne er en konsekvens af nogle af de samfundsreformer, som gennem de seneste tyve år har presset unge mere end nogensinde før til at komme gennem skole- og uddannelsessystemet og gøre dem parate til arbejdsmarkedet.

– Hele den der New Public Management-tankegang, der i årtier har gennemsyret vores samfund, har også ramt de unge i form af kompetencemål og alverdens styringsredskaber. De unge bliver målt og vejlet, og summen af alt dette har været alt andet end god. Jeg er ikke i tvivl om, at det er en medvirkende årsag til, at vi i dag ser flere og flere komplekse sager på udsatteområdet. Det starter som ny udsathed, men siver ud og blive til klassisk udsathed og i flere tilfælde tunge psykiatriske sager, siger Henrik Vestergaard Stokholm, der med sin stemme i samfundsdebatten vil gøre sig til talsmand for to overordnede dagsordener:

– For det første skal vi hjælpe de unge, som her og nu har det rigtig skidt, hvad enten det er ny udsathed eller klassisk udsathed. For det andet skal vi have sat ind med nogle langsigtede forebyggelses-

indsatser, som indebærer en ændring af nogle af de kulturelle og strukturelle træk, der rammer så mange unge i dag.

Og Henrik Vestergaard Stokholm er ikke i tvivl om, hvor der skal sættes ind:

– Vi skal stoppe reformraseriet og give de unge samt deres lærere og pædagoger ro på. Vi skal tale om skolen som et dannelsessted og ikke en gold fabrik, der producerer målstyrede kompetencer til den røde bygning på Slotsholmen. Og så skal vi klæde fagprofessionelle på til at kunne støtte de unge og sørge for, at alle unge har fællesskaber og voksne, som vil dem og kan støtte dem, når livet bliver tough, siger Henrik Vestergaard Stokholm og slutter:

– For mig er de unges mistrivsel det altoverskyggende tema i disse år. Og det er nu, at tingene skal ske – ellers dør kanariefuglen.

Henrik Vestergaard Stokholm

Henrik Vestergaard Stokholm (43 år),
rektor, Nyborg Gymnasium. Uddannet
cand.mag. i samfundsfag og historie

Vi skal stoppe reformraseriet og
give de unge samt deres lærere og
pædagoger ro på.

Den sociale profil

I hvert nummer af SUF Magasinet indgår "Den sociale profil". Vi går tæt på et menneske, som taler indefra eller udefra på det sociale område, og som bidrager med debat og refleksion over det sociale område og mennesker i udsatte positioner. Du møder politikere, kunstnere, eksperter osv.

Hjernetræning med elektroder skaber nye resultater

Thomas Rotne fra SUF Syd har i mere end 40 år arbejdet med unge med store psykiske udfordringer. Neurofeedback er et nyt værktøj, som giver ro og øget koncentration

Af Thorsten Asbjørn, journalist

Ligesom vi træner kroppen og vores muskler på alle mulige måder i sport og aktiv bevægelse, så er her et rum, hvor vi træner hjernen.

Thomas Rotne, seniorkonsulent hos SUF Syd

Om Neurofeedback

Neurofeedback er en metode, som træner hjernen til at fungere bedre og øge emotionelt velvære. Ved at måle hjernens aktivitet med sensorer er det muligt at give den tilbagemeldinger og dermed ændre dens evne til at regulere tanker, sanser, adfærd osv. Neurofeedback gavner blandt andet mennesker med angst, stress, ADHD, autisme, PTSD og misbrug, men alle kan profitere af hjernetræning. Læs mere: eeginstitute.dk

– Det vilde er, at de unge, som får neurofeedback, altid tropper op. Vi har en målgruppe, som ellers kan være udfordret, når det kommer til stabilt fremmøde, men timen med neurofeedback 2-3 gange om ugen, løber de ikke fra, siger Thomas Rotne, der i dag er seniorkonsulent hos SUF Syd og indtil 2022 afdelingsleder.

Ny træningsform

Hos SUF Syd i Kolding, der er et botilbud for unge med komplekse psykosociale problemstillinger, er tre medarbejdere uddannet i at give Neurofeedback. Elektroder bliver placeret forskellige steder på hovedet og måler impulser fra hjernen, alt imens den unge ser film eller andet skærmindhold eller lytter til musik.

– Gennem lyd, billeder og stimulering af følelses-sansen får hjernen feedback, så den får mulighed for at arbejde mere hensigtsmæssigt og kommer i bedre balance, forklarer Thomas Rotne.

SUF Syd startede op med Neurofeedback efter anbefaling fra deres samarbejdspartner Henning Laugesen, misbrugspsykiater, der selv har anvendt værktøjet i 10 år. Og set med Thomas Rotnes øjne er hjernetræningen et værdifuldt supplement til den socialpædagogiske værktøjskasse.

– Meget af det, som vi typisk griber ud efter, er samtaleorienteret og terapeutisk. Her træder de ind i et rum, hvor de ikke skal præstere og ikke kan gøre noget forkert. Hjernen trænes, så uhensigtsmæssig aktivitet bliver hæmmet og sund aktivitet forstærket, uden de aktivt gør noget, siger Thomas Rotne og fortsætter:

– Ligesom vi træner kroppen og vores muskler på alle mulige måder i sport og aktiv bevægelse, så er her et rum, hvor vi træner hjernen.

Bedre søvn og koncentration

Thomas Rotne har arbejdet så mange år i det socialpædagogiske felt, at han ikke tror på en mirakelkur, der med ét kan fikse unge mennesker med svære psykiske problemstillinger. Som oftest er det et samspil af metoder og et langstrakt forløb, der skaber varige forandringer. Alligevel konstaterer han, at de unge, som benytter sig af tilbuddet om Neurofeedback, oplever effekt af et forløb.

– Vi har flere med ADHD, som sover bedre om natten. En ung kvinde med autisme oplever bedre koncentration, og jeg hører fra kolleger, at de har unge, der er blevet mere reflekterede i forhold til sig selv gennem hjernetræningen, siger Thomas Rotne.

”Det lød lidt hokuspokus”

Sacha, der blev misbrugt som barn og er vokset op i plejefamilie, lider af PTSD og borderline. I et år har hun fået effektiv Neurofeedback flere gange om ugen

Af Thorsten Asbjørn, journalist

Sacha har lige fået elektroderne taget af hovedet og rejst sig fra den bløde stol, hvor hun har siddet og modtaget Neurofeedback.

– Da jeg første gang hørte om det, tænkte jeg, at det lød lidt hokuspokus-agtigt men samtidig også videnskabeligt. Jeg syntes, at det var spændende, at man kunne træne hjernen til at tænke på en anden måde, siger Sacha, der med PTSD, svær social angst og borderline har haft et liv, hvor hun ikke har kunnet det, som hun gerne ville.

– Derfor sagde jeg også ja tak til at prøve Neurofeedback, siger Sacha.

Angsten slipper grebet

Hun tvivler ikke på effekten af Neurofeedbacken, selvom hun har svært ved at forstå, hvad det er, som helt præcist sker, når elektroderne sidder på hendes hoved, og hun oplever lyd og billede på en skærm reagere på aktiviteten i hendes hjerne.

– Jeg kan bare konstatere, det virker, siger Sacha, der både taler om en kortsigtet og en langsigtet virkning.

– På selve dagen, hvor jeg får Neurofeedback, er virkningen tydelig. Afhængigt af hvilken træningsversion jeg vælger, får jeg et højt energiniveau umiddelbart efter eller en mere afslappet tilstand,

hvor jeg bliver hevet ned på jorden og energien fordeles sig mere ligeligt ud over dagen, siger Sacha.

Og den langsigtede virkning – efter snart et års Neurofeedback med to ugentlige træninger – har hun ikke svært ved at mærke.

– Jeg har generelt fået mere overskud i hverdagen, og mindre angst. Det er blevet nemmere for mig at styre det, der bringer ubalance, siger hun.

Nye hjernebaner

Hun er ikke blind for, at Neurofeedback blot er ét af de værktøjer, som bliver brugt til at hjælpe hende med at skabe livsforandring. Men virkningen er indiskutabel. Hun taler om, at der er dannet nye hjernebaner i hende i løbet af det seneste år.

– Nu skal jeg bare fortsat bruge det, så jeg fokuserer på at handle og tænke anderledes, end jeg ellers har gjort.

Det seneste år har hun tabt 20 kilo, og hun kan langt bedre end før holde koncentrationen på det, som hun er i gang med.

– Jeg har formået at ændre mine madvaner. Da jeg startede, kunne jeg holde min koncentration på en aktivitet i 10 minutter. Nu kan jeg koncentrere mig en time.

” Jeg har formået at ændre mine madvaner. Da jeg startede, kunne jeg holde min koncentration på en aktivitet i 10 minutter. Nu kan jeg koncentrere mig en time.

Sacha

Sansehavens lyde og dufte skaber øget trivsel

For fire år siden blev der taget det første spadestik til etablering af en sansehave i SUF Nord Aalborg, hvor målgruppen er mennesker med autisme og psykosociale problemstillinger.

Sansehaven er et miljøterapeutisk rum, hvor beboerne har lyst til at opholde sig, udføre praktiske aktiviteter, og hvor de får sansestimuli i de rette mængder. Gennem det fireårige projekt er naturen og udendørslivet blevet et aktiv i det pædagogiske arbejde.

”

Det har været vores ambition at skabe en grøn oase midt i Aalborg. Sansehaven er dynamisk, og den forandrer sig hele tiden i takt med vores beboeres ønsker og behov.

Jane Fredegod Vestergaard,
socialkonsulent, SUF Nord Aalborg

”

Inde i huset er der struktur, men i sansehaven er der ikke noget, som er skrevet ned og fastlagt på forhånd. Det er et frirum, beboerne træder ind i, der giver os nogle særlige pædagogiske rum og rammer.

Dorthe Drivsholm, leder,
SUF Nord Aalborg

”

Vi har gjort os den lidt overraskende erfaring, at det har haft positivt effekt at sænke de pædagogiske ambitioner. I de første år var vi meget optagede af at få beboerne med ud i sansehaven og sætte gang i aktiviteter, der motiverede dem. Det har vist sig – i takt med at sansehaven er blevet naturligt integreret i vores hverdagsliv – at bevægelsen ud mod haven næsten kommer af sig selv. Syv af vores beboere – som er svært sanseforstyrrede – bruger haven regelmæssigt og oplever, at den skaber ro for dem.

Morten Vinkel, madfar, SUF Nord Aalborg

”

Inden vi gik i gang, var vi rundt og besøge andre sansehaver. Der var flere, der var lagt an på kraftige sansestimuli gennem dufte, pangfarver osv. Det ville ikke fungere hos os, hvor mange har autisme. I vores have kommer sanseindtrykkene snigende, for eksempel en stille rislen fra siv og svage dufte fra krydderurter og lavendel.

Jane Fredegod Vestergaard, socialkonsulent,
SUF Nord Aalborg

”

Vi kan se, at sansehaven medvirker til styrket livskvalitet. Nogle opholder sig og finder ro, andre bruger den aktivt, for eksempel til at vande blomster, fjerne ukrudt, gynges og lave mad over bål.

Rikke Aabenhuus, nattevagt,
SUF Nord Aalborg

”Papiret dømmer mig ikke”

29-årige Aloisia sætter ord på sin sårbarhed gennem digte og personlige optegnelser. Udvalgte socialkonsulenter i SUF Nordsjælland læser med på hendes ord, der er blevet et vigtigt bidrag til hendes samlede udviklingsforløb

Af Peter Borberg, mag.art. & journalist

Jeg er ramt – ramt af fortiden igen.

Ramt af de flashbacks, der ligger som følelser i min krop.

Hvad der udløste det, ved jeg ikke – det hele gik så hurtigt – som et trafikuheld.

BUM! Så var jeg i følelsen igen – i vreden igen.

Igen stillede jeg min omverden til ansvar for andres onde hensigter rettet imod mig.

Men med hvilken afsendelseshensigt ved jeg ikke, da jeg var nødt til at udvandre

nødt til at flygte – flygte fra krigen i mit hoved.

Krigen imellem fornuften og følelserne.

Jeg sidder ved vandet – kigger ned i det mørke dyb og ønsker bare at forsvinde.

Jeg sidder med lysten til at skrike.

Skrike under vandet, så ingen kan høre mig

Skrike af følelserne, som er gigantiske og ingen match har til situationen

Der er ingen balance – ingen måde, jeg kan få det til at standse på

Det er mig

” *Meget af det, som foregår inden i mig, får jeg afløb for, når jeg skriver.*

Aloisia

Digtet, der har titlen *Urimelig igen*, er skrevet af 29-årige Aloisia, der har ADHD, borderline og CPTSD. Og digtet er blot et blandt utallige tekster – der foruden digte tæller prosastykker og personlige optegnelser – som hun fisker frem af tasken, da vi møder hende i SUF Nordsjællands fælleslokaler i Hillerød, et bo-selv-tilbud for unge og voksne med sociale og psykiske udfordringer.

– Meget af det, som foregår inden i mig, får jeg afløb for, når jeg skriver, indleder Aloisia, der ikke har ladet sig bremse af, at hun kæmper med ordblindhed. Hun skriver, når hun er ramt på følelserne.

– For nylig lyttede jeg til en lydoptagelse, hvor jeg bryder fuldstændig sammen. Det var ret voldsomt at høre, fordi jeg blev bragt tilbage til situationen, men jeg mærker alligevel, at det hjælper mig, at jeg får vendt det indre udad, siger hun og reflekterer:

– Når jeg har kastet mig ud i det, så skyldes det nok, at jeg har savnet at finde noget, der repræsenterede smerten og følelserne hos andre, som jeg kunne spejle mig i. Derfor har jeg måttet sætte mit eget spejl op.

‘Altid problemer med mig’

Og det er et spejl, der viser et menneske med en kompliceret og smertefuld baggrund. Barndomshjemmet var med Aloisias egne ord ‘dysfunktionelt’ med en alkoholiseret far og en mor, som havde svært ved at imødekomme sine børns følelser, hvilket førte til afmagt over for mor. Som ganske ung udviklede Aloisia forskellige former for misbrug og selvskade, hun var udadreagerende og blev som 14-årig anbragt på en kostskole.

– I modsætning til min storebror og lillesøster, så var der altid problemer med mig. Siden er jeg kommet frem til, at jeg blot var et symptom på det omsorgssvigt, som kendetegnede min opvækst, fortæller Aloisia.

En omvæltning

Efter forskellige forløb og anbringelser kom hun i 2022 til SUF Nordsjælland, som hurtigt viste sig at være noget helt andet, end hvad hun tidligere havde oplevet.

– Inden jeg kom til SUF Nordsjælland, havde jeg boet et sted i ni år, hvor tingene var meget beskyttede. Jeg kunne ikke magte, at der blev stillet store krav og satte selv dagsordenen. Det ændrede sig, da jeg kom til SUF Nordsjælland. Her er der nogle klare forventninger til, at jeg og de andre unge skal ud og begå os i virkeligheden. Indimellem er det hårdt, men det føles rigtigt, og det er nok også det, der har været medvirkende til, at jeg er begyndt at vise mine tekster til andre, siger Aloisia.

Nye samtaler

En af dem, som har fulgt hendes bevægelse i retning mod skrivningen, er Thomas Gammelgaard, afdelingsleder i SUF Nordsjælland. Efter at Aloisia og han gennem et stykke tid havde haft månedlige samtaler om hendes trivsel og udvikling, begyndte hun at læse højt fra nogle af sine tekster. Noget, som hun selv følte var en tillidserklæring. Thomas Gammelgaard havde det på samme måde.

– Det synes jeg virkelig var spændende, fordi det gav mig et andet perspektiv på, hvad der rørte sig i Aloisia, og derved gav det også anledning til, at vo-

Foto: Emil Ryge Christoffersen

De skrevne ord giver en bredere viden om Aloisias baggrund, opvækst og de følelser, der så voldsomt og kaotisk rumsterer i hende.

Thomas Gammelgaard, afdelingsleder og socialkonsulent, SUF Nordsjælland.

res samtaler kunne bevæge sig andre steder hen, siger Thomas Gammelgaard.

Aloisia bryder ind:

– Og det var præcis dét, jeg havde brug for. For mig er det ofte lettere at vise mine tekster end at tale direkte om mig selv, fordi teksterne repræsenterer det sprog, som jeg bruger om alt det, der er svært. Der kan være en stor skam forbundet med at fortælle, hvordan man har det, når man er en sårbar ung. Her hjælper mine tekster mig, men det er ikke ensbetydende med, at vi altid skal bruge dem som afsæt til en samtale. Nogle gange drejer det sig bare om, at jeg får lov til at komme af med det, der fylder.

Opråb frem for forfatterdrøm

Ifølge Thomas Gammelgaard er Aloisias tekster i dag kommet til at udgøre et vigtigt bidrag til den socialfaglige indsats.

– De skrevne ord giver en bredere viden om Aloisias baggrund, opvækst og de følelser, der så voldsomt og kaotisk rumsterer i hende, siger Thomas Gammelgaard.

For Aloisia er det ikke drømmen om at blive forfatter, der driver hende.

– Selvfølgelig vil jeg gerne en dag stå med en bog i hånden, men dét, som jeg dybest set ønsker, er at komme med et opråb, som handler om at være et omsorgssvigtet barn, der møder et system, der ofte fejler.

Med de ord henviser Aloisia til nogle af de tidligere forløb, hun har været i, og som hun ikke syntes bragte hende videre.

– Dem, som jeg gerne vil fortælle noget til, er for eksempel de 13-14-årige, der kæmper med livet, og som ikke aner, hvad de skal stille op, og som ikke føler sig forstået. Derudover jeg vil gerne tydeliggøre over for socialrådgivere og socialpædagoger, at når man som ung rammes af en svær følelse, så er det ikke bare én følelse, der er i spil, men en hel dominoeffekt af følelser, der sætter i gang.

Ordene forsvinder

Ved siden af Aloisias mange skriverier arbejder hun i dag sammen med sine socialkonsulenter fra SUF Nordsjælland ud fra den handleplan, der er blevet lagt. Målet er at finde en vej til job og et liv i egen bolig med begrænset støtte. Skrivningen kommer hun dog ikke til at lægge til side. Den griber hun ud efter, når livet er svært.

– Det interessante er, at i modsætning til medicin, så kan skrivning få svære følelser til at forsvinde. Og når følelserne forsvinder, så forsvinder ordene også. Derfor skriver jeg kun, når tingene er vanskelige, siger Aloisia, der ikke gør sig nogle illusioner om, at hun kan skrive sig ud af de udfordringer, hun kæmper med. Til gengæld kan hun skrive sig ind i dem.

– Der vil også fremover komme situationer, hvor jeg ikke kan rumme verden og mennesker omkring mig. Det er her, jeg sætter mig til at skrive. Papiret dømmer mig ikke. På papiret er der ikke nogen, som synes, at de skal nuancere eller korrigere og sige 'nej, det passer ikke, det, du siger'. Nogle gange har jeg brug for at kunne sige, at tingene er sådan her for mig lige nu. På papiret er mine ord altid ægte.

Fra Aloisias tekster:

Jeg falder sammen, idet jeg træder ind i lejligheden.
Masken falder til jorden, og tårerne triller ned ad mine kinder. Den smerte, jeg på ingen måder har vænnet mig til, er en del af mit liv, æder sig fast i min sjæl. Jeg kan ikke mere – jeg kan ikke kæmpe mere.

Hvornår får dette en ende? Bliver jeg nogensinde oprigtigt glad igen? Kommer jeg til at grine ægte igen? Kommer jeg nogensinde til at kunne være stolt af mig selv og føle, at jeg fortjener det?

Jeg føler mig så fremmed i alt det nye, der sker.

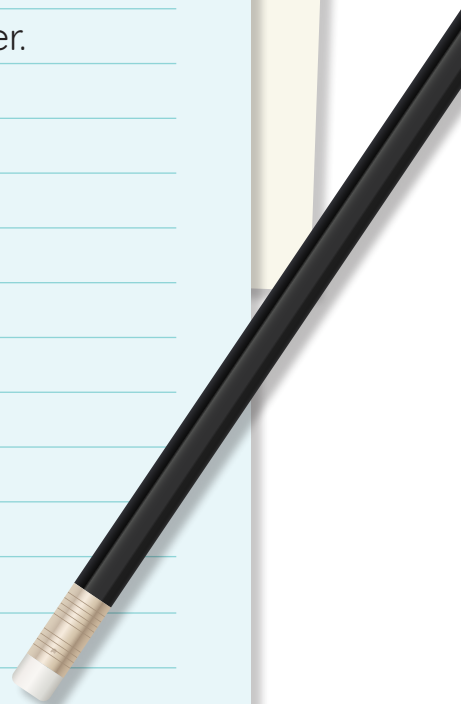
Hvordan slipper jeg fortiden?

Slipper fortiden mig?

Bliver jeg fri?

Fri fra fortiden?

Den fortid, jeg alligevel ikke kan ændre.

”Vi skal gribe de unge, mens de endnu har drømme”

Efterspørgslen på solisttilbud vokser. I BOAS Brønshøj, der har specialiseret sig i netop denne type tilbud, har man skabt fælles og individuelle rammer, der skaber progression i nogle af de tungeste indsatser på udsatteområdet

Af Peter Borberg, mag.art. & journalist

”

Vi skal gribe de unge, mens de endnu har drømme

Jesper Frededahl Klaaby,
afdelingsleder BOAS Brønshøj

Der er tale om nogle af de tungeste sager på socialområdet. Sager om hårdt belastede, udsatte unge, som kræver intensiv støtte og døgnbemanding.

Det drejer sig om de såkaldte solistprojekter, hvor efterspørgslen på specialtilrettelagte indsatser er vokset, hvilket også mærkes i Den Sociale Udviklingsfond (SUF). Selvom oddsene for en positiv udvikling i disse projekter er særligt udfordrende, så er det – med de rette rammer – muligt at skabe progression.

Et langt stykke hen ad vejen handler det om timing.

– Vi skal gribe de unge, mens de endnu har drømme, siger Jesper Frededahl Klaaby, afdelingsleder BOAS Brønshøj, en af de nyere SUF-afdelinger, som har specialiseret sig i solistprojekter for unge og voksne inden for autismespektret med behov for massiv støtte. Han uddyber:

– Hvis vi kan komme til at arbejde med de unge, inden de udvikler sig til tunge psykiatriske patienter, så kan vi se, at det er muligt at skabe den progression, som gør, at de på sigt kan sendes videre til et mindre indgribende tilbud og forhåbentligt finde vej til for eksempel en STU eller beskæftigelse i form af fleksjob. Men det kræver, at rammerne for den socialfaglige indsats er de rette.

Udlån af nervesystem

Og det var netop i dét lys, at BOAS Brønshøj blev etableret i 2021. Idéen med afdelingen var at samle tre solistprojekter på samme matrikel med en fast personalegruppe, der kan videndele og sparre med hinanden, og som skaber genkendelighed hos de unge. Idéen har vist sig god.

– Relationen til de unge er selve omdrejningspunktet for vores indsats. Derfor er det afgørende, at de unge oplever den tryghed, som er forbundet med, at det er de samme socialkonsulenter, de møder i huset, og som de unge til enhver tid kan række ud efter. Vi arbejder med Low Arousal, og i det ligger, at vi som socialkonsulenter udlåner lidt af vores nervesystem, så den unge kan finde ro, når tingene er svære, fortæller Jesper Frededahl Klaaby.

Derudover er der hos BOAS Brønshøj skruet ned for ydre stimuli, som kan opleves belastende for de unge.

– Fællesnævneren for miljøet hos BOAS Brønshøj er ro og en fast struktur. Alt sammen styrker det vores mulighed for at kunne levere en helhedsorienteret indsats, siger Jesper Frededahl Klaaby.

Svære rammer

Flere af de unge, som i dag er i BOAS Brønshøj, har tidligere været indskrevet i forskellige typer botilbud, men progressionen er som oftest udeblevet.

– Det er ikke, fordi der er noget i vejen med de pågældende tilbud, men rammerne har været for belastende for vores unge, fordi de som følge af kompleksiteten i deres diagnosebillede – og alle de udfordringer, som følger med – ikke kan kapere eksempelvis større fællesspisninger, deling af bad og toilet osv., siger Jesper Frededahl Klaaby.

Det lille fællesskab

I forlængelse heraf fremhæver afdelingslederen det, som han kalder værdien af 'det lille fællesskab'.

– Selvom BOAS Brønshøj er defineret som 'solisttilbud', så gør vores rammer det muligt at eksponere de unge til et overskueligt og afgrænset fællesskab, som giver den enkelte mulighed for at være nysgerrig på husets andre beboere, siger Jesper Frededahl Klaaby og nævner som eksempel, at man hos BOAS Brønshøj tilbyder de unge deltagelse i 'brunch og spil' samt husmøder.

– Det er langt fra altid, at de unge deltager, men alene muligheden for at træde ind i et overskueligt fællesskab, som er tilpasset den enkeltes behov, kan være nogle af de små skridt, som gør, at vi begynder at bevæge os i den rigtige retning, siger han.

En bedre fremtid

Af samme grund er Jesper Frededahl Klaaby heller ikke i tvivl om, at det i et solisttilbud som BOAS Brønshøj er muligt at bane vej for en bedre fremtid for de unge.

– Hele vores drivkraft er, at vi rent faktisk tror på, at vi kan få de unge videre til et liv med større selvstændighed – kort sagt: en bedre fremtid! Det sker ikke fra den ene dag til den anden. Men med en indsats, der bliver igangsat i tide og inden for de rette rammer, kan vi gøre en forskel, slutter Jesper Frededahl Klaaby.

DEN SOCIALE UDVIKLINGSFOND

En nonprofit almennyttig fond med 30 specialiserede afdelinger og 500 fagligt velfunderede ansatte.

Læs mere på:
www.suf.dk

SUF MAGASINET

et gratis magasin med fokus på individuelle socialpædagogiske løsninger

SUF Magasinet giver dig et fagligt indblik i Den Sociale Udviklingsfonds arbejde. Vi sætter ord og billeder på de mennesker, der får gavn af vores skræddersyede løsninger. Og vi giver dig interviews og baggrund med de bedste eksperter inden for det socialpædagogiske område.

Send en mail med navn og adresse til magasin@suf.dk, så modtager du magasinet kvit og frit med posten.

DEN SOCIALE UDVIKLINGSFOND